

***A Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtárának
2008. évi beszámoló jelentése***

Évi jelentés

2008

BUDAPEST

2009

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
2008. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE

BUDAPEST
2009

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ÉVI JELENTÉSE

29.

Összeállította: dr. Téglási Ágnes

ISSN 0230-7545

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Vezetői összefoglaló	5
II.	Igazgatás, szervezet, személyi állomány	6
III.	Állománygyarapítás, kiadványcsere	11
IV.	Feldolgozás, katalógusépítés	20
V.	Olvasószolgálat	25
VI.	Információ- és tartalomszolgáltatás	35
VII.	Könyvtárinformatika	38
VIII.	Akadémiai Levéltár	41
IX.	Tudományos és szakértői munka	43
X.	Agora	65
XI.	Könyvtár és reklám	71
XII.	Pályázatok és támogatások	76
XIII.	Gazdálkodás	77

Fascinated by the Orient

Life and Works of
Marc Aurél Stein

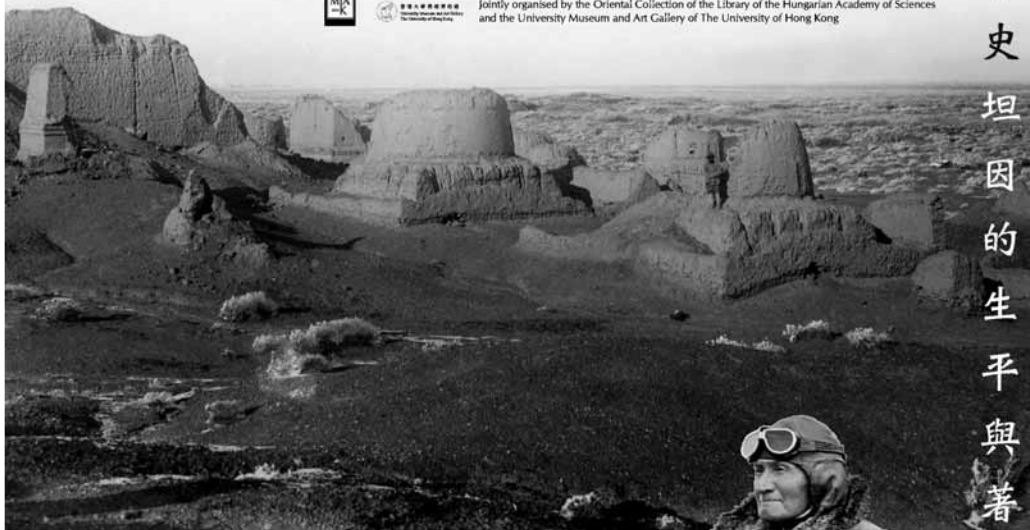
18.3 ~ 4.5.2008

匈牙利教育和文化部主辦
Presented by the Ministry of Education and Culture of the Republic of Hungary

匈牙利科學院圖書館東方收藏部與香港大學美術博物館聯合策劃
Jointly organised by the Oriental Collection of the Library of the Hungarian Academy of Sciences
and the University Museum and Art Gallery of The University of Hong Kong

東方奇程：
史坦因的生平與著作

香港大學美術博物館
香港般咸道九十四號
上午九時半至下午六時
星期日下午一時至六時
大學及公眾假期休息
免費入場

University Museum and Art Gallery
The University of Hong Kong
94 Bonham Road, Hong Kong
9:30 am to 6:00 pm on weekdays
1:00 to 6:00 pm on Sundays
Closed on University and public holidays
Free admission
Tel: 2241 5300
www.hku.hk/umag

匈牙利節在中國

2007 至 2008 年「中國與匈牙利」自由與繁榮」匈牙利文化節
Programme of "Liberty, Liveli" Hungarian Culture in China, Hungarian Season in China 2007/2008

冠軍科技集團協辦

更好明天·中國世界文化遺產保護基金會

Co-organised by the Champion Technology Group

Sponsored by A Better Tomorrow, the Chinese World Cultural Heritage Foundation

Stein Márk Aurél kiállítás plakátja

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az év kiemelkedő eseménye a kínai magyar évad („Szabadság, szerelem”) alkalmából 2008. tavaszán Hongkongban rendezett kiállítás Stein Aurél életéről és munkásságáról, *Fascinated by the Orient: Aurel Stein (1862-1943)* címmel. A várakozáson felüli siker a Keleti Gyűjtemény munkatársait és állományát dicséri.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium „Reneszánsz év” pályázatán hat kutatóintézeti könyvtárral együtt közel 19 millió forintot nyertünk a Magyar Digitális Képkönyvtárhoz való csatlakozásra és a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztésére.

Megkezdtük a könyvtári munkafolyamatok átszervezését és korszerűsítését, a 2008-ban induló stratégiai terv megvalósításaként.

8 millió forinttal csökkentettük a béreket és járulékokat, de a szakmai feladatok színvonalas ellátásához szükséges létszámot tovább már nem kívánjuk csökkenteni.

OTKA támogatással, OTKA-MTAK együttműködéssel elkezdődött egy tudományos repozitórium kialakítása.

Állománygyarapításra 2008-ban 113 972e Ft-ot fordítottunk. A leltárba vett dokumentumok száma közel 700 egységgel több, mint az előző évben. A leltárba vett állomány teljes értéke 234 577e Ft. Az ajándékba kapott Radnóti Miklós hagyaték, Gábor Dénes gyermekkori vázlatkönyve és Mérei Ferenc hagyatéka nagymértékben növelte az állomány értékét.

Digitális feldolgozással gyűjteményünk egyre több féltve őrzött kincse válik minden érdeklődő számára elérhetővé az Interneten.

Takarékosabb gazdálkodást folytatunk: jelentősen csökkentettük az őrző-védő funkcióval járó költségeket, visszaszorítottuk az energiafogyasztást, bevezettük a szelektív hulladékgyűjtést, az év végén pedig eladtuk a gépkocsit, és külső céggel oldjuk meg a szükséges szállítási feladatokat.

Az év elején kapott 50 millió forint többlettámogatás nagymértékben segíti a stratégiai tervben meghatározott célok elérését. Köszönet illeti a fenntartót azért, hogy ez az összeg beépült a költségvetésbe.

II. IGAZGATÁS, SZERVEZET, SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY

1. Szervezet

Az MTA Könyvtára felügyeletét 2008. tavaszáig Pléh Csaba főtítkárhelyettes látta el. Az akadémia új vezetése Maróth Miklós akademikust bízta meg az **MTA Könyvtári Bizottságának irányításával**. A bizottság 2008-ban egy ülést tartott.

A könyvtár vezetői:

Főigazgató: *prof. Náray-Szabó Gábor*

Főigazgató-helyettes: *dr. Téglási Ágnes*

Gazdasági igazgató: *Czeglédi Katalin*

A könyvtár szervezete:

1. Igazgatóság
2. Gyűjteményszervezési Osztály, a korábbi Szerzeményezési Osztály, Nemzetközi Csereszolgálat és Folyóirat Osztály összevonásával
vezetője: *Dancs Szabolcs*
3. Katalogizáló Osztály
vezetője: *Gáspárné Monostori Judit*
4. Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztály, amely kibővült a korábbi Folyóirat Osztály olvasószolgálati részlegével
vezetője: *Haffner Rita*
5. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye
vezetője: *dr. Rozsondai Marianne*
6. Keleti Gyűjtemény
vezetője: *dr. Dévényi Kinga*

7. Akadémiai Levéltár
vezetője: *dr. Hay Diana*
8. Számítóközpont
vezetője: *Bánhegyi Zsolt*
9. Gazdasági Osztály
vezetője: *Czeplédi Katalin*

A Közalkalmazotti Tanács áprilisban új vezetőséget választott, az új elnök Mázi Béla. Év végére elkészült az új közalkalmazotti szabályzat is.

Reprezentatív létszámmal bír a szakszervezet, amelynek vezetője év végén lemondott.

2. Létszám, bérezés, jutalmazás

Fiatal Kutatói Ösztöndíjra első ízben adott be pályázatot a könyvtár. 1 fő fiatal kutatót alkalmazunk 3 éves szerződéssel a Kézirattárban.

A munkajogi létszám 2008. január 1-jén 120 fő volt, 7 fő lépett be év közben, tizenhárman távoztak, így a létszám 2008. december 31-én 114 lett, a teljes munkaidőre vonatkoztatott, redukált létszám 97 fő.

A 106 fő állományi létszámból – mely nem tartalmazza az 1 fő felmentés alatt lévő, a 3 fő gyed-en lévő, az 1 fő gyes-en lévő és a 3 fő 60 óra alatt foglalkoztatott létszámát –73 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott és 33 fő részmunkaidőben foglalkoztatott.

Munkajogi létszám	Intézet összesen (fő)
2008. január 1-én	120
évközi belépés	+ 7
évközi kilépés	- 13
2008. december 31-én	114
2008.december 31-i redukált létszám	97

A 2008. december 31-i állományi létszámból:	Intézet összesen (fő)
Teljes munkaidőben foglalkoztatott	73
Részmunkaidőben foglalkoztatott	33
2008. december 31-i állományi létszám	106
2008. december 31-i redukált létszám	93

Az állományi létszám nem tartalmazza:

- az 1 fő felmentés alatt lévő,
- a 4 fő gyed-en, gyes-en lévő, és a
- a 3 fő 60 óra alatti foglalkoztatottak létszámát.

Foglalkoztatás jogcíme	Éves átlagos statisztikai állományi létszám	Teljes munkaidőre átszámított havi átlagbér (Ft)*
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	76	200.800
Részmunkaidőben foglalkoztatottak	21	179.900

*Az átlagbér számításánál figyelembe vett tételek: rendszeres személyi juttatások és a munkavégzéshez kapcsolódó juttatások.

Jubileumi jutalomban részesültek	Kifizetett jubileumi jutalom (Ft)
7 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott	4.996.000
3 fő részmunkaidőben foglalkoztatott	1.676.500

3. Végzettség, szakképzettség

A 2008. december 31-i 114 fő munkajogi létszámból 1 fő az MTA rendes tagja, 7 fő kandidátus, illetve PhD-fokozattal rendelkezik.

A végzettség megoszlása (fő)

Végzettség / munkakör	Teljes munkaidős	Rész-munkaidős	Részmunkaidős átszámítva	Összesen
	1	2	3	4=1+2
Felsőfokú végzettségű könyvtáros	46	13	7,43	59
Felsőfokú végzettségű informatikus	2	0		2
Nem felsőfokú végzettségű segédkönyvtáros, könyvtáros asszisztens	7	2	1,25	9
Nem felsőfokú végzettségű raktáros, fotós, könyvkötő	10	2	1,50	12
Szakmai munkakörben összesen	65	17	10,18	82
Gazdasági, ügyviteli alkalmazott	8	2	0,96	10
Műszaki, fenntartási alkalmazott	2	11	6,12	13
Egyéb alkalmazott	1	8	3,79	9
Nem szakmai munkakörben összesen	11	21	10,87	32
Mindösszesen	76	38	21,05	114

A foglalkoztatott közalkalmazottak korösszetétele a 2008. december 31-i tényleges állapotnak megfelelően

Munkakör megnevezése a 150/1992.XI.20. Korm. rendelet szerint	35 év alattiak létszáma		35 – 62 évesek létszáma		63 – 70 évesek létszáma		70 év felettek létszáma		Összesen	
	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított
Főkönyvtáros	1	1,00	11	10,75	1	1,00	1	0,25	14	13,00
Könyvtáros	11	10,50	26	23,30	2	1,38	1	0,25	40	35,43
Főlevéltáros			1	1,00					1	1,00
Levéltáros			2	2,00					2	2,00
Tudományos kutató	1	1,00							1	1,00
Informaticus	1	1,00	1	1,00					2	2,00
Segédkönyvtáros			2	1,50					2	1,50
Segédlevéltáros			1	1					1	1,00
Könyvtáros asszisztens	1	1,00	5	4,75					6	5,75
Könyvtári/levéltári restaurátor	1	0,75	1	1,00					2	1,75
Könyvtári/levéltári könyvkötő, fotós			3	3,00					3	3,00
Raktáros			7	7,00	1	0,75			8	7,75
Könyvtári szakmai munkakör összesen	16	15,25	60	56,30	4	3,13	2	0,50	82	75,18
Gazdasági, műszaki szakalkalmazott			2	2,00	1	0,75	1	0,35	4	3,10
Gazdasági, műszaki, igazgatás ügyintéző			8	7,12					8	7,12
Szakk munkás-gépkocsi vezető									0	0,00
Kisegítő alkalmazott			9	6,53	10	4,711	1	0,41	20	11,65
Nem könyvtári szakmai munkakör összesen	0	0,00	19	15,65	11	5,46	2	0,76	32	21,87
Intézet összesen	16	15,25	79	71,95	15	8,59	4	1,26	114	97,05

III. ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE

2008. január 1-én a korábbi Szerzeményezési Osztály, a Folyóíratár egy része és a Nemzetközi Csereszolgálat összeolvadásával jött létre a Gyűjteményszervezési Osztály. A szervezeti átalakulás zökkenőmentesnek mondható.

A munkafolyamatok gépesítése

2008-ban a számítógépesítés a gyűjteményszervezés minden területét érintette.

Mindenekelőtt elkezdődött a folyóiratok érkeztetése az Aleph integrált könyvtári rendszerben, így az olvasók naprakész információkhoz juthatnak az állományba frissen bekerülő füzetekről a könyvtár elektronikus katalógusán keresztül, valamint lehetővé vált a kézi naplózás 2009-es tárgyévvel történő leállítása. Reményeink szerint a munkafolyamatok automatizálásának köszönhetően idővel a hagyományos kardexrendszer is kiválthatóvá válik.

Automatikus lett a számozás: a raktári jelzeteket és a leltári számokat január 1-étől a számítógép generálja. Ehhez szükség volt a jelzetrendszer átalakítására. Informatív, a dokumentumok méretére és – belső vagy külső – raktári elhelyezkedésére utaló raktári jelzeteket alakítottunk ki az olvasószolgálat munkatársaival együttműködve, továbbá egységesült a könyvek és a folyóiratok eddig eltérő leltári számozása. 2008-tól nem manuálisan rajzoljuk fel a könyvek gerincére a raktári jelzetet, valamint megszűnt a raktári szám számozógéppel, valamint a leltári szám bélyegzővel és manuálisan történő bejegyzése. A példányrekord elkészítése után kerül sor a könyvek gerincére felragasztandó jelzetcímke, valamint a könyverzóján elhelyezendő etikett nyomtatására. Utóbbi a jelzeteken kívül egy rövid címléírást is tartalmaz.

A nemzetközi csere bonyolítását korszerűsítendő vásároltunk egy szállítólevelek készítésére, ill. a kiküldött dokumentumok cserepartnerek szerinti nyilvántartására alkalmas, a sajátos igényeink szerint testreszabott, kustomizált szoftvert.

1. Könyvek

2008-ban könyvbeszerzésre összesen 18.130.909 Ft-ot tudtunk fordítani. Ez közel 10 millióval több, mint a 2007-ben rendelkezésre álló keret (8.687.598).

Saját keretből 13.051.767 millió Ft-ot, pályázati (ODR-) támogatásból 5.079.142 Ft-ot költöttünk. Utóbbi elsősorban a 2007. évi ODR-keret maradványainak felhasználását jelentette.

A 2007-es év harmadik negyedében indítottuk el az „*Ex libris: Maecenas*” című könyv-örökbefogadási akciót, amellyel a könyvtárat egy-egy könyv megvásárlásával támogatni kívánó olvasókat, tudósokat szólítottunk meg. A potenciális mecénások egy könyvlistából válogatva fogadhatnak örökbe egy-egy gyűjtőkörünkbe tartozó könyvet, amelynek megvásárlására az intézmény költségvetéséből már nem futotta. 2008. végéig 29 felajánlás született 318.083 Ft értékben.

2008-ban 5%-kal nőtt az állományba vett könyvek száma: idén 6.563 egység volt a tavalyi 6.254-hez viszonyítva, 41.565.676 (2007-ben 38.469.379) Ft naplóértékben. Az év folyamán 43 kötet (31 mű) törlésére került sor 72.237 Ft értékben, így a könyvállomány 6.520 kötettel gyarapodott. Az első helyen a magyar és külföldi vétel áll: $1.741+857 = 2.598$ kötettel (ez 39,6%) 20.973.084 Ft értékben (tavaly: 1.425 kötet 15.693.032 Ft értékben). Cserében 2.176 kötet érkezett (33,2%) 13.129.086 Ft értékben (2007-ben 1.904 14.705.148). Az ajándék 1.420 kötettel és 6.301.939 Ft értékkel a harmadik helyre került (21,6%). A kötelespéldányok 369 kötetben (5,6%) 1.174.067 Ft értékben kerültek állományba.

Helyben használható elektronikus dokumentumból (CD-ROM, DVD) 66 db került állományba 351.076 Ft értékben.

Vétel

2008-ban 973 könyvvel többet rendeltünk, mint tavaly. Összesen 2.313 darab (tavaly 1.340) megrendelésünk volt. Külföldről 710 (tavaly 263) címet rendeltünk. (A Prosperonak 582, a Harrassowitznak 84, a Casalininek 27, a Cengage Learningnek 18 megrendelést küldtünk.) 1.601 belföldi rendelést (tavaly 1.077) indítottunk, zömmel a Könyvtárellátó Kht-hoz, ahol az ODR-rendelésekre 30% kedvezményt kaptunk, valamint szerződést kötöttünk a Bookline-nal, így az online vásárolt könyvekre 25-45%-os nagykereskedelmi árengedményt kaptunk.

A leltárnapló szerint külföldi könyvből 857 kötetet vásároltunk 15.467.232 Ft, magyar nyelvű könyvből pedig 1.741 kötetet 5.505.852 Ft értékben: összesen 2.598 kötet 20.973.084 Ft értékben. Mindezen felül vásároltunk 23 helyben használható elektronikus dokumentumot (CD-ROM, DVD).

Csere

A nemzetközi kiadványcsere továbbra is az állománygyarapítás jelentős forrása. A cserében kapott 2.389 dokumentumból 2.181 került állományba 13.147.786 Ft értékben, 1.125 kötetet pedig kiküldtünk (5.963.206 Ft értékben). Ez főként a saját – friss – kiadványaink és a cseretartalékból igényelt könyvek kiküldését jelentette (3.150.000, ill. 850.472 Ft értékben). 1.784.521 Ft-ért vásároltunk könyveket partnereinknek.

Cserepartnereinktől 2.218 címet kértünk: Oroszországból (1078), Szerbiából (457), az USA-ból (195), Litvániából (81), Lengyelországból (79), Romániából (68), Németországból (59), Ukrajnából (58), Franciaországból (35), Csehországból (30), Moldáviából (24), Fehéroroszországból (20), Ausztriából (19), az Egyesült Királyságból (6), Szlovákiából (6), Finnországból (3).

Ajándék

Ebben az évben kevesebb volt az ajándékok száma, mint az előző esztendőben: 1.420 kötet (tavaly 2.476 kötet) 6.301.939 Ft értékben, ami a gyarapodás 21,6%-a. Ide soroljuk a tisztelet-példányként kapott köteteket, a saját műveiket önzetlenül átadó írók, tudósok adományait, az egyes akadémiai intézetek, kulturális intézmények, továbbá különböző magánszemélyek ajándékait, illetve a hagyatékokból származó könyveket. Elektronikus dokumentum 29 db érkezett ajándékba.

Köteles példányok

Az 1998-as kötelespéldány-rendelet életbelépése óta a köteles-példányok száma radikálisan csökkent: 1998-ban még 2.880 volt; 2008-ra a tavalyinál (447) kevesebb, 369 volt a beérkezett tételek száma, ami a gyarapodás 5,6 %-a.

Duplum- és fölöspéldány-felajánlás

2008-ban az előző évinél (683) kevesebb, 627 kötet talált gazdára: nagyrészt a hagyatékokból megmaradt duplumok. Ebben az évben is a személyes válogatás bizonyult a legeredményesebbnek. A tíz magyarországi könyvtár közül legtöbb könyvet a Magyar Földrajzi Társaság (146), az Egyetemi Könyvtár (125), az ELTE BTK Keleti Szláv és Balti Filológia tanszéke (105) igényelte. A további sorrend: Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Tanszéke (46), MTA Nyelv-

tudományi Intézete (40), Hopp Ferenc Múzeum könyvtára (37), TAN Kapuja Buddhista Főiskola könyvtára (36), Szatmár Megyei Múzeum (11), az ELTE BTK Román Tanszék (6), ELTE BTK Germanisztikai Intézet (1).

2. Folyóiratok

Vétel

A 2006-os nagyarányú folyóirat-lemondások után 2008-ban megint lehetőségünk nyílt új folyóiratok előfizetésére, illetve egyes régebben lemondott folyóirat-előfizetések visszaállítására. A rendelés összeállításakor igyekeztünk körültekintően eljárni. Végül 25 címmel bővítettük a nyomtatott külföldi folyóiratok rendelési listáját. A külföldi periodikumok beszerzésére az ősz folyamán közbeszerzést írtunk ki. Az eljárás eredményesen zárult: a Minerva Wissenschaftliche Buchhandlung GmbH három évre kapott megbízást a külföldi folyóiratok beszerzésére.

2008-ban 27.124.508 Ft-ot költöttünk vásárlásra, ebből 2.309.614 Ft-ért belső folyóiratokat, 24.814.894 Ft-ért külföldi folyóiratokat vásároltunk. A beérkezett 2.811 kötetből 745 vásárlás, 1.838 csere útján került hozzánk, további 174-et kaptunk ajándékként és 54 kötetet kötelezpéldányként. Darabszám szerint 8.365 egységet vettünk állományba, ebből 4.111-et érkeztettünk elektronikusan az Aleph rendszerben. (A 2008-as tárgyévnel korábbi köteteket továbbra is a kardexekbe vezettük át.) Az állományba vett egységekből 3.301 érkezett vásárlás, 4.561 csere útján, 113 kötelezpéldányként és további 390 ajándékként. A vásárolt folyóiratokból magyar nyelvű anyag 2.230, idegen nyelvű 6.435.

Az év végén konzorcium keretében előfizettünk a *Project MUSE* 436 címet tartalmazó *Premium Collection* online elérésű folyóiratcsomagjára.

Csere és egyéb beszerzés

2008-ban a folyóirat-címek választéka 24 címmel (5 magyar és 19 külföldi folyóirat) bővült. A tavalyinál 6 %-kal több, 1.866 kötetnyi folyóirat érkezett csere útján, ebből 1838-at vettünk állományba 30.839.440 Ft értékben. A cserébe érkező folyóiratok részaránya tovább növekedett, a vásároltaké pedig csökkent: cserébe 65,3 %, vásárlás útján 26,5 %, ajándékként 6,2 %, kötelezpéldányként 2

% került a könyvtárba. Az állományba vett nyomtatott folyóiratok szakmegoszlási képe nem mutat jelentős eltérést az előző években kialakult képhez képest, minimális mértékben csökkent a humán tudományok aránya: 2008-ban 87,2 % (tavaly 87,8 %) volt a humán- és társadalomtudományi folyóiratok állománybeli aránya, szemben a 12,8 % természet- és alkalmazott tudományi anyaggal.

Duplum- és fölöspéldány-felajánlás

2008-ban 1 magyar és 1 külföldi folyóiratokat tartalmazó duplumjegyzékünk került fel a KATALIST-ra. A magyar folyóiratokat tartalmazó duplumjegyzékünk 126 címet és 451 egységet tartalmazott, a külföldi folyóiratoké 128 címet és 294 egységet foglalt magába. Duplumaink iránt 16 intézmény érdeklődött: a külföldiek 21 %-a, a magyarok 43%-a talált gazdára.

3. Keleti Gyűjtemény

A Gyűjteményszervezési Osztály 1425 tételt leltározott be az ORI adatbázisba, ez a teljes évi gyarapodás 21,5%-a. Ebből a vásárolt külföldi könyv 114 db 2.155.473 Ft értékben, a vásárolt magyar anyag 71 db, 260.079 Ft értékben.. Ajándék 618 db külföldi és 101 db. magyar mű, köteles példány 52 db és külföldi csere 469 darab.

Kéziratok gyarapodása: W. Behrnauer, *Staatsschreiben* 3 köteg, Fábri Károly hagyatékából 13 mű (1165 fol.), 190 db fotó, 87 db levél.

Hosszas előkészítő tárgyalások után az MTA, a Külügyminisztérium, a Delhi Magyar Kulturális Intézet és a nagykövetség hathatós támogatásával szeptember 10-én megérkezett az MTA Könyvtára Keleti Gyűjteményébe Fábri Károly Lajos (Bp., 1899 – Delhi, 1968) művészettörténész, régész hagyatéka.

Az adományozó, Fábri Károly sógora, Ashok Mathur professzor, aki évtizedeken át gondosan megőrizte az értékes kéziratokat, cikkeket, fotókat és könyveket, és azon fáradozott, hogy azok az MTA Könyvtárába kerülhessenek.

Geoffrey Lewis (1920-2008) az Oxfordi Egyetem turkológus professzora főleg a belső-ázsiai törökségre vonatkozó történeti és filológiai munkákat tartalmazó könyvtárát közgyűjteményekre hagyta. Ebből a rendkívül értékes anyagból több mint 300 kötetet kaptunk meg.

4. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Kéziratok beszerzése

vétel: Domokos Mátyás hagyatéka 2 827 e Ft

ajándék: 12 tétel: 8 levél+analekta,
3 kötet és 109 csomag, becsült értéke 128 126 e Ft

Jelentősebb ajándékok: Radnóti Miklós hagyatéka, Gábor Dénes gyermekkori vázlatfüzete, a Révész – Alexander család dokumentumai, Mérei Ferenc-hagyatéka.

MTA Doktori Tanácstól: 70 db disszertáció 700 e Ft

Régi könyvek beszerzése

Vétel nem volt, ajándékba kaptuk a *BSB Ink* [ősnyomtatványkatalógus] 3-6. kötetét és az *Elemente des Buch- und Bibliothekswesens* 15. kötetét (*Musik in Bibliotheken*) a wiesbadeni Ludwig Reichert Verlagtól (Ksk) 328 e Ft értékben.

A beszerzett dokumentumok összértéke 131 653 e Ft.

5. Mikrofilmtár

2008-ban állományunk hagyományos része 2 db ajándékba kapott színes dia-pozitív filmmel gyarapodott. Az állományvédelem digitális szintre terelődött.

Állományvédelmi másolat készült a könyvtári rendezvényeken készült fotókról, a kiállításokhoz felhasznált anyagokról, a Kaufmann Gyűjtemény és Stein Aurél honlapra készült köteteiről és fotóiról, a „Goldziher Memorial Conference” kötethez gyűjtött képanyagról, valamint a Kézirattár állományában lévő Szabó Lőrinc kéziratokról.

A különgyűjtemények (Keleti Gyűjtemény, Kézirattár) anyagaiból valamint az Olvasószolgálat könyveiből megrendelt digitális felvételekről is készült állományvédelmi másolat.

A British Library-vel folyó Stein program keretében 1210 felvétel, a Honkongban rendezett Stein kiállításra 160 felvétel készült, aminek nagy része a honkongi kiállítás honlapjára is felkerült. Ezek állománybavétele folyamatban van.

Magyar László kiállítás keretében a róla szóló kiadványba 160 felvétel készült.

A digitális adathordozókon rögzített anyagok biztonsági másolását elkezdtük.

A hagyományos mikrofilmekről folyamatosan készülnek az olvasóteremben használható pozitív másolatok.

2008. dec. 31-én a mikrofilmtár állománya 32 732 egység volt.

A mikrofilmtári állomány gyarapodása 2008-ba

	Darab (mű)	Felvétel	Egység (DVD,CD,mfilmlap)	Érték (Ft)
Könyv	25	1.143		
Egyéb	333	8.399		
<i>Összesen</i>	358	9.542	34	314.000.-

Nemzetközi kiadványcsere

A folyamatosan végzett revízióval párhuzamosan cserepartnerreink száma ez évben is csökkent: 26 partner szűnt meg, 1 új kapcsolatot vettünk fel. Jelenleg 71 állam 852 intézményével folytatunk kiadványcserét. 39 akadémiai, 15 egyéb folyóirat, 2 könyvtári sorozat küldését szüntettük meg, 5 új folyóirat-küldést indítottunk be. A kiküldött könyvek számát gyarapította az Oriental manuscripts 17th Century Library of the Hungarian Academy of Sciences 2. és 3. kötete, amelyeket 122, ill. 104 cserepartnerünknek juttattunk el.

Még 2007-ben elkezdtük az 1950 óta felhalmozódott akadémiai kiadású könyvek leltározását. A 2. cserelistát 39 partnerünknek küldtük ki. 15 partner igényelt róla 160 kötetet 850.472.- Ft értékben.

Nemzetközi kiadványcsere forgalom (kötet, mikrofilmlap)

Kiadványfajta	Küldött		Érkezett	
	2007	2008	2007	2008
Könyv	1038	1125	2152	2389
Periodika	2356	1766	1761	1866
Mikrofilm			2	

Cserekapcsolatok 2008-ban 71 állam 852 intézményével

Albánia	1	Lengyelország	41
Argentína	3	Lettország	2
Ausztrália	6	Libanon	1
Ausztria	34	Litvánia	2
Azerbajdzsán	1	Luxemburg	1
Belgium	25	Macedónia	4
Bosznia-Hercegovina	3	Málta	1
Brazília	3	Mexikó	1
Bulgária	6	Moldávia	1
Chile	1	Mongólia	1
Costa Rica	1	Montenegró	1
Cseh Köztársaság	16	Nagy-Britannia	33
Dánia	7	Németország	114
Dél-afrikai Közt.	2	Norvégia	6
Egyiptom	2	Olaszország	84
Észtország	5	Oroszország	17
Fehéroroszország	1	Peru	1
Finnország	23	Portugália	7
Franciaország	36	Románia	29
Görögország	11	Spanyolország	55
Hollandia	9	Svájc	14
Horvátország	20	Svédország	12
India	7	Szerbia	13
Irak	2	Szingapúr	1
Irán	3	Szíria	4
Írország	3	Szlovákia	10
Izrael	10	Szlovénia	5
Japán	44	Tádzsikisztán	1
Jordánia	1	Törökország	8
Kanada	7	Tunézia	2
Kazahsztán	1	Türkmenisztán	1
Kína	3	Új-Zéland	1
Kolumbia	3	Ukrajna	3
Koreai Köztársaság	2	USA	68
Kuba	1	Üzbegisztán	1
		Vatikán	3

Könyvvásárlás és csere aránya 2008-ban (kötet)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vétel	4 102	5 419	3 366	2 804	1 809	1 425	2 589
Csere	2 124	1 859	2 000	3 457	2 263	1 904	2 176

Folyóirat-vásárlás és csere aránya 2008-ban (kötet)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vétel	866	1 146	992	863	864	810	745
Csere	2 265	2 234	2 364	2 269	1 874	1 731	1 838

A gyarapodás módja (könyvtári egység, felső sor: 2007, alsó sor: 2008)

Típus	Vétel	Csere	Kötelespld.	Ajándék	Saját	Összesen
Könyv	1.425	1.904	447	2.476	--	6.252
	2.598	2.176	369	1.420		6.563
Periodika	810	1.731	67	188	--	2.796
	745	1.838	54	174	--	2.811
Kézirat	1	--	--	119	--	120
	2	--	--70	38	--	110
Mikrofilm	--	8	--	--	--	8
	--	--	--	-2		2
Digitális foto	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	356	356
Elektroni- kus dok.	--		--	--	--	
	25	5	7	29	--	66
<i>Összesen</i>	2236	3643	514	2783		9176
	3370	4019	500	1663	356	9908

IV. FELDOLGOZÁS, KATALÓGUSÉPÍTÉS

1. Katalogizáló Osztály

Az elmúlt évekhez hasonlóan osztályunk munkatársai a könyvtárba érkező új dokumentumok teljes körű feldolgozásán kívül az Olvasószolgálat által átadott, kölcsönzésből visszaérkezett könyvek rekatalogizálását és számítógépre vitelét is végzik az új dokumentumok feldolgozása során adódó egyéb rekatalogizáló, javító munkák mellett.

Új dokumentumtípusnak számít az elektronikus könyvek – un. e-könyvek – feldolgozása. Ezzel úttörő munkát is végzünk, mert eddig más magyar könyvtár adatbázisaiban ezzel a dokumentumtípussal nem találkoztunk, így nekünk kellett kidolgozni a megfelelő, korrekt szabványos formát. A környezetvédelmi elektronikus könyvcsomag 88 művét dolgoztuk fel az Aleph-ben.

Létszámunkat tekintve 4 munkatárssal kevesebben dolgoztunk az elmúlt évben (3 Gyeden lévő kolléganőt kellett nélkülöznünk, 1 kolléga pedig más osztályra került) és a tartós betegségekből eredő hiányzások is nehezítették a munkavégzést. Ennek ellenére eredményes munkát végzett az osztály, amit a táblázatok statisztikai számadatai is tükröznek.

Egy munkatársunk – Cserbák András – vesz igénybe heti 1 kutatónapot, kutatásának témája az Aleph 500-ba integrált teaurusz fejlesztése, karbantartása. Nagy kihívást jelentett a szakozás szempontjából az ETO-kiadások közötti konkordancia előkészítése, mely munka során Cserbák András az Akadémiai Könyvtár képviselőjeként a 8-as (nyelvészet és irodalom), ill. a 9-es (földrajz, történelem) főosztály kidolgozását végezte (ld. A publikációk jegyzékét.).

Az elmúlt évben is, mint minden azt megelőző időszakban, fogadtuk a könyvtárszakos hallgatókat, akik nálunk kívánták szakmai gyakorlatukat folytatni, különös érdeklődéssel az elektronikus dokumentumok és térképek feldolgozása iránt.

A Katalogizáló Osztály 2008. évi munkájának részletes számadatai

Könyv összesen		3819
magyar	1488	
külföldi	2331	
Lieferung		1
E-book		88
Részcímes periodika		268
CD-ROM		73
DVD		3
Összesen		4252
Rekatalogizált könyv		2550
Javított rekord		917
Új sorozati rekord		447

A könyvtár feldolgozó munkájának összesített számadatai

	Címleírás		Osztályozás	
	2007	2008	2007	2008
Modern könyv (mű)	5.136	6.127	5.136	6.127
Részcímes Periodika	256	268	256	268
Lieferung		1		1
E-BOOK		88		88
Authority rekord		4.906		
Rekatalogizált könyv	1.637	2.550	1.637	2.550
Térkép	1		1	
DVD	4	3	4	3
CD-ROM	36	72	36	72

2. Gyűjteményszervezési Osztály

2008-tól a folyóiratokat elektronikusan dolgozzuk fel, ugyanakkor a késéssel megjelenő, 2007-es, illetve korábbi tárgyévű folyóiratokat továbbra is bedolgozzuk a cédulakatalógusba. Ami az online-katalógus FIR adatbázisának építését illeti: 23 új folyóirat címleírását és szakozását végeztük el, ebből 18 külföldi, 5 magyar. A retrospektív feldolgozó munka során 658 cím bevitelére került sor, ebből 584 külföldi, 74 magyar folyóirat. Jelentősen bővült az ALEPH adatbázisban elérhető folyóiratok száma: összesen 681 címet vittünk be, ezzel 11.896-ra emelkedett az online-katalógusban elérhető folyóiratok száma.

A Gyűjteményszervezési Osztály 206 kötetnyi részcímes folyóiratot adott át feldolgozásra. Ezek füzet-adatai az érkeztetésnek köszönhetően bekerültek az OPAC-ba, így most már a monografikus leírás mellet ezek az adatok is szolgálják a visszakereshetőséget.

3. Keleti Gyűjtemény

A Gyűjteményszervezési Osztálytól feldolgozásra átvettünk 1.471 kötetet (1.123 mű), feldolgozásra került 1604 mű (2308 könyv), 159 sorozat, s készült 380 utaló, rászámolás 72, duplum 97.

Digitális feldolgozások:

- <http://stein.mtak.hu>

A hongkongi kiállítás alapján készült négy nyelvű (köztük kínai) feldolgozás, melyhez linkkel kapcsolódik korábbi, Stein második expedícióját részletesen is bemutató anyagunk: <http://dunhuang.mtak.hu>

- <http://kaufmann.mtak.hu>

A Kaufmann-gyűjtemény vallástörténeti és könyvtörténeti szempontból legkiemelkedőbb kéziratait tartalmazza teljes terjedelmükben, átfogó tanulmánnyal.

- <http://shahnama.caret.cam.ac.uk/new/jnama/index/collection/>

Csatlakoztunk a nemzetközi Surname-projekthez, melyet 1999-ben indított el a Cambridge-i Egyetem, s melynek első web-es megjelenítésére 2004-ben került sor. A projekt célja, hogy összegyűjtse és az interneten elérhetővé tegye a világon fellelhető összes Surname kézirat illusztrációit, ezzel segítve a tudományos munkát.

- Részt veszünk a digitális képkönyvtár munkálataiban. Elkészítettük a minta rekordokat. <http://kepkonyvtar.hu> címen lesz hozzáférhető a feldolgozott anyag.

4. Kézirattár

Befejeződött a Schoen Arnold-, a Révész Géza- és a Trócsányi Zoltán-hagyaték feldolgozása, a Gunda Béla-hagyaték utómunkálatai és a véglegesnapló elkészítése. 208 A4-es lapot tesz ki a véglegesnapló.

Megtörtént Domokos Mátyás óriási hagyatékának rendezése, feldolgozásra kész, de a Radnóti-hagyaték rendezése, a jubileumi kiállításra válogatása és előkészítése miatt félbe kellett hagyni.

Megkezdődött az Illés Endre-hagyaték rendezése.

Folyamatos a *gyászjelentések* katalogizálása.

Feldolgozott tételek száma: 3833

Rekordok száma: 711

Katalóguslapok száma: 559

Disszertáció feldolgozás: 70

Disszertáció rekord: 70

Katalóguslap beosztás: 559 + a gyászjelentésről írt cédulák kb. 100

Vételre felajánlott Arany, Kosztolányi, Mikszáth-levelek árazása megtörtént, a vásárlás elmaradt. Az ajándékba kapott hagyatékok árbecslése, ármeghatározása is feladataink között szerepelt, a kiállításra kölcsönzött tételek árbecslését a biztosítás megkötése tette szükségessé.

Befejeződött az ősnyomtatvány-adatbázis (ALEPH) feltöltése és megkezdődött a rekordok ellenőrzése, kiegészítése, javítása. Folytatódott a 16. századi könyvek ALEPH- adatbázisba vitele.

Összesen 824 rekord.

Az Olvasószolgálattól tételesen átvettük a Vigyázó-féle erotika-gyűjteményt.

5. Mikrofilmtár

A mikrofilmek feldolgozása továbbra is a Folio adatbázisban történik. 2008-ban bibliográfiai leírás készült az állományba vett 358 műről.

A mikrofilmtári cédulakatalógus (szerzői, lelőhely szerinti és raktári) folyamatosan épül (a 2008-ban beosztott cédulák száma 894). Az állomány egészéről az OPAC, a régi cédulakatalógus és az olvasók számára nem elérhető Folio adatbázis ad teljes képet.

V. OLVASÓSZOLGÁLAT

2008 január 1-jétől a könyvtár átszervezésével a Folyóíratár megszűnt mint önálló osztály: a folyóiratok gyarapítása, feldolgozása a Gyűjteményszervezési Osztály feladata lett, az olvasószolgálati teendők ellátása a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztályé. A Folyóíratár munkatársai így szervezetileg két külön osztályon, de továbbra is szorosan együttműködve dolgoznak. A folyóiratok raktározása és szolgáltatása a Folyóirat-csoport feladata, csoportvezető irányításával. Az év első felében az átszervezéssel járó problémák mellett az osztály egészének komoly gondot jelentett a létszámhiány (nyugdíjazások, elhúzódó betegségek). A nyári szünet után már javult a helyzet.

A Gyűjteményszervezési Osztályon az év elején kezdődött meg a 2008-as tárgyévű folyóiratok számítógépes érkeztetése az online katalógusban, ez jelentősen segíti az olvasószolgálati tájékoztató munkát is.

A Portaszolgálattól a Folyóirat-csoporthoz került a könyvtári kiadványok árusításának feladata. Az év során a kiadványok értékesítéséből 169.812 Ft, képeslapok eladásából 3.833 Ft folyt be.

Osztályunk nyári és évközi gyakorlatra fogadta a Nyugat-magyarországi Egyetem két könyvtár szakos hallgatóját.

1. Olvasóforgalom

Ebben az évben a könyvtárunkat használók száma nem változott jelentősen, körülbelül a tavalyihoz hasonlóan alakult. 5.160 olvasó rendelkezett egy évre szóló olvasójeggyel, közülük 2.517-nek volt kölcsönzőjegye, az új beiratkozók száma 1.724 volt. Ezen kívül 420 napijegyet, 52 hetijegyet és 560 regisztrációs jegyet állítottunk ki. A beiratkozási díjából 3.092.336 Ft bevétel származott.

Olvasóink körében nőtt a tudományos fokozattal rendelkezők aránya, az egyetemi, főiskolai hallgatóké csökkent. Megfigyelhető az Internet, az online adatbázisok, folyóiratok használatának növekedése, látogatóink mind több időt töltenek a számítógépek előtt. Idén bevezetésre került a wifi, ez kényelmesebbé tette a laptopot használó kutatók munkáját. Jellemző változás, hogy sokan csak egy-egy cikkért, tanulmányért jönnek el a könyvtárba, nem maradnak itt órákra.

A könyv- és folyóiratolvasót, valamint az Info-centrumot olvasóink 31.247 alkalommal vették igénybe. Munkájuk során 181.844 dokumentumot kölcsönöztek (ide számítva az olvasótermi használatra raktárból kikért dokumentumokat is); a szabadpolcos állomány dokumentumait 17.478 alkalommal (részben becsült adat) vették kézbe.

November 3-án, a Magyar Tudomány Napján az érdeklődők ingyenesen iratkozhattak be könyvtárunkba. Ezzel az akcióval az volt a célunk, hogy az egyetemi, főiskolai hallgatók és a művelődni kívánók szélesebb köre is megismerje és használja gyűjteményünket. E napon közel 400 beiratkozót regisztráltunk.

A felhasználók megoszlása tudományos fokozat és foglalkozás szerint (%)

	Könyvolvasó	Folyóiratolvasó
MTA rendes és levelező tagja	1,1	0,5
Egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	29,2	22,7
Egyetemi oktató	6,8	3,6
Tudományos kutató, PhD hallgató	17,4	33,8
Nem főfoglalkozású kutató	12,8	14,3
Egyetemi hallgató	28,1	23,2
Egyéb	4,6	1,9
	100 %	100 %

Az állomány használatának megoszlása szakok szerint (%)

Szakcsoport	Könyv	Folyóirat
0 általános művek	2,6	5,2
1/2 filozófia, pszichológia, vallás	13,3	6,2
3 társadalomtud.	8,2	9,4
5 természettud.	5,2	10,3
6 alkalmazott tud.	2,7	2,2
7 művészetek	3,1	8,4
80 nyelvtudomány	8,2	21,3
82 irodalomtudomány	36,6	18,4
9 földrajztud., régészet, történettudomány	20,1	18,6
	100 %	100 %

2. Kölcsönzési forgalom

2008 első félévében folyamatosan gépre vittük a hagyományos kölcsönzési nyilvántartást. A nyári szünetben ellenőriztük a régi tartozásokat és a problémás eseteket igyekeztünk lezárni. A kölcsönzésből visszakerült, rekatalogizálásra váró könyveket rendszeresen átadjuk a Katalogizáló Osztálynak. Megfigyelhető, hogy a régebbi kiadványokat is gyakrabban keresik, ha a gépi feldolgozás után „láthatóvá váltak” az OPAC-ban.

A kölcsönzési forgalom az elmúlt évhez képest kissé emelkedett, főként a kölcsönzött dokumentumok száma nőtt. Az online nyilvántartással gyorsabbá, pontosabbá vált a kölcsönzési szolgáltatás, az előjegyzések, hosszabbítások követése. Az év folyamán a lejárt kölcsönzések sürgetése már nagyrészt az ALEPH kölcsönzési moduljából nyomtatva történt. A kölcsönzési fegyelem javult, bírósági eljárásra nem került sor.

3. Könyvtárközi kölcsönzés

Könyvtárunk mint az ODR szolgáltató tagkönyvtára mintegy 450 hazai intézménnyel áll kapcsolatban a könyvtárközi kölcsönzés révén. 2008-ban sajnos tovább csökkent a más könyvtárakból hozzánk érkezett könyvtárközi kérések száma: 2.317 könyvre, és 620 folyóíratra vonatkozó kérést küldtek hozzánk. Ennek részben oka lehet az is, hogy a nagy hazai közös katalógusokba (ODR, MOKKA) csak jelentős késéssel kerülnek be az új kiadványok rekordjai. A beérkezett kérések 93%-át teljesítettük, könyvek esetében most is gyakran kértek előjegyzést a kikölcsönzött dokumentumokra. Folyóíratcikkek, könyvrészletek másolatait egyre többször küldjük elektronikus formában (folyóíratok esetében a másolatok 87%-át, könyveknél 69%-át).

Saját olvasóink viszont mind gyakrabban élnek a hazai könyvtári rendszer adta lehetőségekkel: idén 374 kérést adtak le, ez 50%-kal több mint 2007-ben. A kapott dokumentumok 56%-a külföldről, 25%-a Budapestről, 19%-a vidéki gyűjteményekből érkezett. A külföldről átkölcsönzött műveket olvasóink egész évben 50%-os kedvezménnyel kaphatták meg, a kölcsönzési díj felét (2.250 Ft) a könyvtár átvállalta. A 196 kedvezményes kérést 28 olvasó adta le.

A könyvtárközi kölcsönzés számadatai 2008-ban

Könyvtár- közi kére- sek	száma	Teljesítés	eredetiben	nyomta- tott for- mában	elektroni- kus formá- ban
Tőlünk kér- ték	2.937	adott doku- mentumok	2.142	88	514
Mi kértük	374	kapott doku- mentumok	337	11	4

4. Raktározás

2008-ban a Katalogizáló Osztálytól 3.561 db könyvet, 29 db CD-ROM-ot és 4 db DVD-t, összesen 3.594 könyvtári egységet vettünk át raktározásra, ezeket példánystátusszal láttuk el, majd elhelyeztük raktárainkban.

Törökbálinti raktárunk lassan megtelik, tárkapacitása legfeljebb egy-két évre elegendő. Ezért az érintett osztályokkal közösen felmértük a helyzetet, és megálapodás született arról, hogy kezdeményezzük az MTA vezetésénél a raktárbővítés korábban tervezett második ütemének megvalósítását. Ebben az évben az új raktárrészbe pótlólag 200 db új polcot szereztünk be, ezzel a napi raktározási gondok enyhültek. Terveink szerint ide kerülnek majd a külső raktári elhelyezésre kijelölt, nem kurrens folyóiratok is.

Idén is folytatódott a 200.000-es raktári jelzetű könyvek kiköltöztetése Törökbálintra. Az év során 66 polcméternyi anyagot helyeztünk ott el. Így tudunk helyet biztosítani belső raktárainkban a gyarapodásnak. Ezen kívül 191 doboznyi új levéltári anyag is kiszállításra került.

Törökbálinti raktárunk továbbra is részt vesz a mindennapi dokumentumforgalomban. Ellátja a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály, a Keleti Gyűjtemény, valamint igény szerint a Levéltár és a Kézirattár olvasóinak kiszolgálásával kapcsolatos feladatokat. Az év folyamán 10.442 kötet könyvet (ebből 4.453 kötetet a Keleti Gyűjtemény számára), 4.076 kötet folyóiratot, 31 disszertációt, azaz összesen 14.449 könyvtári egységet, valamint 1.165 levéltári dossziét és 126 levéltári dobozt küldött be.

Raktáraink hőmérsékletét és páratartalmát rendszeresen ellenőriztük, ez általában megfelelő szinten mozgott.

5. Állományellenőrzés

2008-ban létszámbíány miatt nem volt módunk folytatni a 600.000-es jelzetű könyvállomány korábban megkezdett revízióját. A nyári zárva tartás ideje alatt törökbálinti és Arany János utcai raktárunkban számellenőrzést végeztünk, ami segítette a raktári rend fenntartását.

Az év során olvasóink által elvesztett könyvekről és a halálozás vagy egyéb ok miatt behajthatatlan tartozásokról jegyzéket készítettünk (57 könyvcím), amelyet átadtunk a Gyűjteményszervezési Osztálynak pótlásra, ill. törlésre.

Törökbálinti raktárunkban tároljuk a Nemzeti Casino gyűjteményét (mintegy 630 polcméter). A későbbi feldolgozáshoz előzetesen szétválogattuk az anyagot az ún. „osztályszámozás” szerint, ezen belül különválasztva a magyar és idegen nyelvű kiadványokat.

6. Tájékoztatás

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály munkatársai személyesen, telefonon, hagyományos és elektronikus levélben egyaránt végeznek tájékoztatást. Az ún. technikai referenz kérdések – melyek saját könyvtárunk vagy más hazai intézmények szolgáltatásaira vonatkoztak – száma kb. 5.900-ra tehető. Hosszabb kutatást igénylő, gyakran írásban megválaszolt kérdés 1.463 volt. Új külföldi szerzeményeinket továbbra is bemutatjuk az olvasóteremben elhelyezett böngésző polcon. Olvasóink jobb tájékoztatása érdekében szolgáltatásainkról és különgyűjteményeinkről szórólapokat készítettünk.

2008-ban is több csoportot fogadtunk:

- Károli Gáspár Református Egyetem szabad bölcsész hallgatói (2 csoport)
- Közép-Európai Egyetem (Central European University) történelem szakos hallgatói
- Fedezd fel Magyarországot Klub" Egyesület tagjai

Ez utóbbi szervezet egy könyv örökbefogadásával fejezte ki köszönetét a könyvtár bemutatásáért

7. Akadémikusok publikációi

Az MTA Könyvtára és az MTA Kutatásszervezési Intézete (KSZI) között 2006 végén létrejött együttműködési megállapodás értelmében, a könyvtárban 1960 óta készülő Akadémikus Bibliográfia és a KSZI Köztestületi Publikációs Adattára (KPA) egységes adatbázisként épül tovább. Az év során az Akadémikus Bibliográfia már számítógépen rögzített rekordjait áttöltöttük a KPA-ba, és folyamatosan zajlik a cédulakatalógus adatainak betöltése.

Azon akadémikusok számára, akik szeretnék teljes életművük bibliográfiai adatait, valamint az ezekre vonatkozó hivatkozásokat is betölteni az új, egyesített adatbázisba, a könyvtár ezt külön díjazás ellenében vállalja. Az adatokat szükség esetén kiegészítve, pontosítva, korrektúrázva rögzítjük. Ebben az évben három ilyen megrendelést kaptunk, e munka során 609 rekord készült.

8. Kézirattár

Tekintve, hogy egy fő látja el a kutatótermi felügyeletet és egy másik a raktári kiszolgálást, ha bármelyikük szabadságon van, a kéziratos, vagy régikönyves feldolgozó kollégáknak kell helytállniuk, ami az ő munkájukból jelent kiesést.

Nevesebb olvasóink: Ács Tibor (az MTA doktora), Marguerite Allen (Center for International & Comparative Studies, Northwestern University, Evanston, Illinois), Beck Mihály (MTA r. tag), Csorba Csilla (PIM főig.), Egyed Emese (Kolozsvár, Babes-Bolyai Egyet. tanára), Hermann Róbert (történész), prof. Klaus Hübner (Heidelberg), Imre Mihály (az MTA doktora), Korompay H. János (az MTA doktora), Kabdebó Lóránt (tud. doktora), Miskolczi Ambrus (az MTA doktora, ELTE, tsz-vezető prof.), Ritoók Zsigmond (MTA r. tag), Tímár Árpád (Ars Hungarica szerk.), R. Várkonyi Ágnes (MTA l. tag).

Beiratkozott olvasók száma:	375 fő
Könyvtári használat:	1337 alkalom
Használt dokumentumok száma:	56 432

Tájékoztató

Levélben, e-mailen, telefonon, illetve személyesen naponta több felvilágosítást adunk. Néhány példa: Balázs Béla dokumentumokról a 2009-ben terve-

zett kiállításra Kőhádi Zsoltnak; Erica Carternek Angliába A. W. Schlegel nálunk lévő iratairól; Andrea Meixnernek a Goethe-gyűjteményről; Klaus Hübnernek Eötvös Lorándról; Varga Katalinnak (PIM) a beszállított, de még nem kutatható Radnóti-hagyatékáról; Sebestyén Ilonának (Domokos Mátyás özvegye) férje leveleiről; egy pécsi kutató kérésére Jászi Oszkár-levelekről a Menczer Béla-hagyatékból.

Látogatások: Károli Gáspár Református Egyetem tanára, Török Lajos és diákjainak (április 22.);

2-2 munkatárs Bukarestből, a Román Nemzeti Könyvtárból (bemutató az ALEPH INC-adatbázisból);

a Magyar Goethe Társaság látogatása; bemutató gyakorló könyvtárszakos hallgatóknak a nyári zárás idején.

9. Mikrofilmtár

A Mikrofilmtárnak 363 távhasználója, 595 személyes látogatója volt, ebből helyben olvasó 249, kölcsönző 7. Helyben 508 művet használtak, könyvtárközi kölcsönzésre 1 mikrofilm került. Sokan kutatták a Keleti Gyűjtemény anyagait (Goldziher levelezés, Kaufmann Gyűjtemény stb.), köztük külföldi kutatók is. Hagyományosan nagy az érdeklődés a régi magyar nyomtatványok és a magyar nyelvű kéziratok iránt.

Felvételek és másolatok száma (db)

Fotótechnikai szolgáltatások (Megrendelések)

Felvételek száma	2007	2008
Mikrofilm	0	0
Kisfilm	0	0
6x6 vagy színes felvétel	0	0
Digitális felvétel	3.461	13
Összesen	3.461	13

Másolatok száma	2007	2008
Mikrofilm-másolat (m)	264	56
Fotókópia (nagyítás)	83	26
Elektrosztatikus nagyítás	4.088	1.731
Digitális (szkenelés)	4.584	2.554
Összesen	9.019	4.367

A 2008. évi megrendelésekből származó bevétel összege áfa nélkül: 2.177.834.- Ft.

10. Reprográfia

2008-ban a Xerox-műhelyben már csak egy fő dolgozott, a megrendelésekkel kapcsolatos számlázás, adminisztráció, postázás is az ő feladata volt. Munkatársunk 622 olvasói megrendelésre 63.144 db másolatot készített; könyvtári célokra, belső használatra 8.548 darabot, ebből a hiányos könyvek pótlásához és állományvédelmi okokból készült másolatok száma 1.657 db volt. Az Infotec 4451-es gépen 30.664 db, a Nashua gépen 32.480 db készült. A műhely bevétele 452.779 Ft volt.

Az Olvasóteremben elhelyezett két bérelt SHARP típusú gépen olvasóink maguk készíthettek másolatokat a könyvtári dokumentumokról. Ezek a gépeken 103.580 db másolat készült. Újabban fénymásolás helyett sokan hoznak magukkal digitális fényképezőgépet, ezek használatához 130 alkalommal adtunk ki engedélyt.

11. Állományvédelem

A kötészeti műhely az Olvasószolgálat, a Folyóíráttár és a Keleti Gyűjtemény számára végez kötészeti munkákat. Ebben az évben a tavalyinál többet, összesen 2.550 db kötetet kötöttek be. Ezek megoszlása kötési fajtánként a következő:

Kötésfajta	Olvasószolgálat	Folyóíráttár	Keleti Gyűjtemény	Összesítve
ragasztott kötés	1.480	94	91	1.665
fűzött kötés	103	18	38	159
csíkozott kötés	0	651	46	697
gerincjavítás	22	0	4	26
restaurálás	0	0	3	3
Összesen	1.605	763	182	2.550

Emellett a munkatársak 26 tékát ill. tokot készítettek, és kisebb vágási/kötési munkákat végeztek a könyvtár számára.

Az egyes gyűjteményi egységek az év elején kialakított terv szerint küldték ki a műhelybe a megrendeléseket, ahol a munkatársak idén kiegyensúlyozottabban, nyugodtabb körülmények között dolgoztak. Az év során a műhely egy restaurátor tanulót is fogadott szakmai gyakorlatra. Ennek köszönhetően több igényes, komoly felkészültséget kívánó kötés készült, többek között három restaurálás is a Keleti Gyűjtemény számára. A restaurálási munkálatokat a jövőben is folytatni kívánjuk.

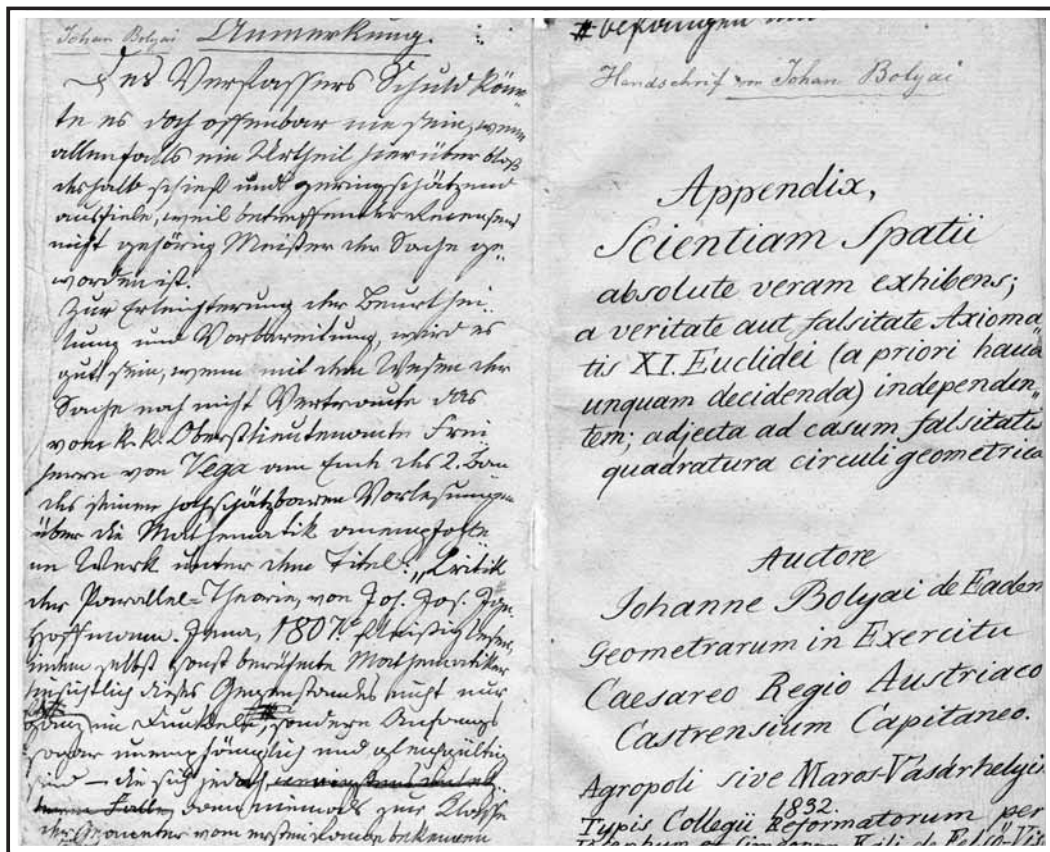
Csalai Kégl Miklós támogatásával 310 kötet köttetését és további 200 kötet újrakötését csináltattuk meg.

2008-ban a Kézirattár NKA-pályázati pénzből restaurálásra összesen 720 e forintot fordított, ebből 120 e Ft önrész és 600 e Ft a pályázattal nyert összeg. A pénzből antikva és régi magyar könyveket, Szabó Lőrinc-, Széchenyi-, Kosztolányi-kéziratokat, kéziratos köteteket és okleveleket restauráltattunk.

„A Keleti Gyűjtemény török kéziratainak, török ősnymtatványainak és muzeális értékű török könyveinek állományvédelmére” 2008-ban 1.500.000,- Ft NKA (2111/1035) támogatást kaptunk, amelyhez 643.000,- Ft önrész járul. A munkálatokra 2009 tavaszán kerül sor.

Az NKA Könyvtári Kollégiumától restaurálásra 2008-ban 800e Ft-ot nyertünk, ehhez 30% önrész, 343e Ft járul. A pályázatot a Kézirattár a Keleti Gyűjteménnyel közösen nyújtotta be 2008-ban NKA (2129/0037), és az összeget

megosztva használja fel 2009-ben. A Keleti Gyűjtemény a pályázat keretén belül 2 db héber kéziratot és 3 db török ösnyomtatványt restauráltat, összesen 493e Ft értékben.

Bolyai János: Appendix

VI. INFORMÁCIÓ- ÉS TARTALOMSZOLGÁLTATÁS

1. Számítógépes Referenz Szolgálat

A szolgáltatás alapja az idézettség figyelésnél 2008-ban is az ISI Science Citation Index CD-ROM ill. DVD változata volt, amely 2007. júliusáig áll rendelkezésünkre. A későbbi időszakra vonatkozó kiegészítést a Web of Science adatbázis segítségével végeztük el. Az impakt faktor lista összeállításánál és az impakt faktor igazolás elkészítésénél a Journal Citation Reports CD és On-line (2007) változataiból dolgoztunk. Az On-line előfizetés újdonság volt. A 2007-es impakt faktor listákat az EISZ-en belül lehetett elérni.

Az év során végzett tesztelésekből kiderült, hogy a korábban már lemondott CD-ROM és DVD formában érkező adatbázis jól kiváltható az egyébként kibővült Web of Science szolgáltatással. Nagy előnye még, hogy a társadalomtudományok művelőinek is tudunk ilyen szolgáltatást nyújtani, beleértve az impakt faktor lista összeállítását is.

2008-ban korábbi ügyfeleinken kívül sok irodalomtudománnyal, nyelvtudománnyal, társadalomtudományokkal, határtudományokkal foglalkozó szakember is fölkeresett bennünket. Pályázataikhoz már tőlük is kéri az idézettséget és az impakt faktor lista összeállítását. Minden érdeklődésnél bekértük tőlük is publikációs listájukat, de ezekért a kevés, vagy nem értékelhető eredménnyel járó keresésekért nem számláztunk. Reméljük, hogy a jövőben ők is rendszeres megrendelőink lesznek.

Idén összesen 52 fő rendelt meg CD-ROM illetve DVD alapú szolgáltatást, 209,2 gépóra felhasználásával, így ebben az évben ilyen munkákért 2.115.600 Ft folyt be. Számítógépről történő nyomtatásból 12.950 Ft bevételünk volt. A Számítógépes Referenz Szolgálat éves bevétele összesen 2.128.550 Ft volt.

2. Online elektronikus források

Az országos licencek alapján elérhető adatbázisok továbbra is az olvasók rendelkezésére álltak. Így az EISZ és az EBSCO folyóiratai továbbra is elérhetők. Az EISZ-ben elérhető a SpringerLink és a ScienceDirect teljes szövegű adatbázis, a Web of Science hivatkozás index és bibliográfiai adatbázis, valamint az Akadémiai Kiadó folyóiratai és szótárcsomagja. A PsychInfo mint egyedüli

szakadatbázis is az EISZ-en keresztül ingyenesen elérhető. Az OTKA támogatás megszűnésével önálló konzorciumot alakítottunk a Nature, a Science folyóiratok online elérésére, az LRC/MLA valamint a Philosopher's Index konzorciumi hozzáférésére. Továbbra is előfizetünk a Journal Citation Index-re, ami a számítógépes referenz szolgáltatás alapja.

3. Digitális gyűjtemények

A **Stein projekt** új fázisba lépett, mivel a Keleti Gyűjtemény egy európai konzorcium tagjaként részt vett egy sikeres EU-s pályázatban: Nemzetközi Dunhuang Projekt - Eurázsia Kulturális Útjai (IDP-CREA) (2008-2009). Ennek nyitó eseménye volt az a tudományos megbeszélés, melynek 2008. június 12-13-án az MTA Könyvtára adott otthont. E projekt keretében folytatódott a Stein fotógyűjtemény digitalizálása, melynek során 1200 felvétel készült el. Sor került egy ún. műtárgy életrajz megírására is, amely a társintézmények hasonló feldolgozásaival együtt az IDP-CREA által készítendő, az európai közép- és felsőfokú oktatási intézményeknek szánt tudományos ismeretterjesztő anyagban lesz publikálva 2009-ben.

TIMA-projekt

2008. október 29-31. között Könyvtárunk adott otthont az Iszlám Kézirat Társaság (TIMA) soron következő vezetőségi ülésének. A Társaság, melynek könyvtárunk is intézményi tagja, a világ azon gyűjteményeit tömöríti, melyek jelentős arab, perzsa, török és más moszlim kéziratos anyaggal rendelkeznek. Céljai között szerepel a kéziratokkal kapcsolatos szakmai információk cseréjének elősegítése, illetve négy tevékenységi körben – a kéziratok katalogizálása, digitalizálása, restaurálása és kiadása terén – az optimális módszerek kidolgozása. A TIMA támogatása lehetőséget nyújtott arra, hogy elkezdődjék a Keleti Gyűjtemény kéziratainak internetes katalógusban történő feldolgozása.

Goethe gyűjtemény a világhálón

Kevesen tudnak róla, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára birtokában van a világ negyedik legnagyobb Goethe-gyűjteménye. Három intézmény – a budapesti Goethe Intézet, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Könyvtára és a Magyar Goethe Társaság – közösen mutatja be ezt az értékes Goethe-gyűjteményt és fokozatosan feltölti a világhálóra – először egy digitális kalendárium formájában. www.goethe.de/ins/hu/bud/pro/kalender/idee_hu.html

Digitális Goethe-kalendárium

www.goethe.de/goethekabinett

Fedezze fel velünk a világ egyik leghíresebb Goethe-gyűjteményét: digitális naptárunk a weimari költőfejedelem eredeti kézíratait, rajzait, leveleit és a Goethe-kultusz korabeli dokumentumait mutatja be a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárából.

Eine der berühmtesten Goethe-Sammlungen wird wiederentdeckt: In diesem digitalen Goethe-Kalender finden Sie ein Jahr lang jeden Monat neue Originalhandschriften und -zeichnungen, Briefe und zeitgenössische Zeugnisse der Verehrung aus der der Bibliothek der Ungarischen Akademie der Wissenschaften.

Digitale Goethe-Kalender

20 Jahre
1988
2008

MAGYAR GOETHE TÁRSASÁG

VII. KÖNYVTÁRINFORMATIKA

A Könyvtár látogatói-olvasói és részben a távoli használók számára kiépített hálózati, ill. elektronikus alapú könyvtári szolgáltatások köre kis mértékben bővült 2008-ban. A belső online munkák környezete, a grafikus munkatársi felület minősége ugyancsak javult. Az e-szolgáltatások üzemelése és karbantartása folyamatosan megtörtént. A Könyvtár helyi rendezvényeihez javarészt a Számítógéppont biztosította a számítógépes háttérrel. A hálózati kapcsolatot a tudományos-kulturális intézmények számára szolgáltató szerv, a Nemzeti Információs Infrastruktúra Iroda (NIIF) kiváló sávszélességű hozzáférést biztosított a Könyvtár számára.

A könyvtári rendszerben (Aleph) a futó modulokon belül újabb alfunkciók (pl. folyóirat-kezelés, kölcsönzés új funkciói) indultak, az online katalógust segítő portál és az elektronikus folyóiratokhoz való direkt hozzáférést biztosító programok az év folyamán fennakadás nélkül üzemeltek.

A külföldi és hazai adatbázisok honosítása, helyi használatra való illesztése megtörtént, nyilvános használatuk biztosítva volt 2008-ban is. 30 nyilvános munkaállomáson hozzáférhető az országos, központi forrásból működő adatbázisok (az EISZ által szolgáltatott adatbázisok), a konzorciális alapon vásárolt adatbázisok és a saját finanszírozású e-források. Több elektronikus forrás tesztelését végeztük, ezek egy része (pl. a Project Muse) a könyvtári szolgáltatás részévé vált.

A Könyvtár honlapja a 2008. év folyamán rendszeresen frissült, gondozása, feltöltése aktualitásokkal, újdonságokkal két nyelven (magyar-angol) folyamatos volt. Új honlap megjelentetését tervezzük, hogy a változó igényekhez igazítható, interaktív elemekkel bővített honlappal segítsük a távoli elérést. Meghívásos pályázatot írtunk ki, s a nyertes ajánlattevővel elkezdődött a munka.

Az elektronikus levelezési rendszer karbantartása állandó jellegű, a tervezett levelezési rendszer cseréje céljából az év során tesztelésre kerültek különböző típusú levelezési rendszerek – az új rendszerre előreláthatólag 2009 elején fogunk áttérni. 2008 novemberében tesztelésre került egy spam-szűrő szoftver, amelyet a

Könyvtár 2009. évre meg is vásárolt és üzembe helyezett. A munkatársak számára alias email-címeket installáltunk.

Munkaerő-ellátottság szempontjából jelentős pozitív változás történt: egy informatikus munkatárs felvétele 2008 áprilisában enyhítette az Informatikai Osztályra nehezedő terheket.

Az informatikai feladatok tervezhető ellátására – az elmúlt évek örökös finanszírozási gondjainak enyhítése céljából – informatikai célkeretet kapott az osztály.

2008 júliusában, a nyári zárás idején régóta esedékes, a hálózati platformot érintő nagyszabású munkák zajlottak a Számítóközpontban. A szerverek-konzolok bővíthető állványzatra kerültek, a polcrendszer átalakításra került; a kábelhálózat központi elosztóját újraépítették, a huzalozás azonosítását elvégezték.

A vezetőség megbízásából külső informatikai cég átvilágította az informatikai rendszert, majd ajánlásokat, javaslatokat fogalmazott meg a döntéshozók számára.

Ezen ajánlások egyikeként 2008. szeptemberében befejeződött a könyvtári géppark teljes átvizsgálása és részletes felmérése. Az aktualizált kataszter stabilizálja a fejlesztést, segítségével tervezhető lett a telematikai eszközök cseréje, selejtezése, felújítása, az igények megfelelő áttekintése, a hardver és szoftver elemek karbantartása.

Jelentős pozitív változás a munkatársi gépállomány frissítése: az év végén beszerzett asztali gépekkel, ill. felújítás révén sikerült a legrégebb, avult PC-ket leselejtezni. 12 új asztali gép és monitor telepítése, installálása, klienssel való ellátása, illetve 7 gép felújítása és üzembe helyezése a karbantartó céggel karöltve megtörtént. A folyamatban lévő, már 2009-re átnyúló, pályázati forrásból történt gépbeszerzés az olvasói munkaállomások korszerűsítését fogja szolgálni.

2008 tavaszán két routerrel kiépült a WiFi-hozzáférés az Olvasóteremben, az év végén pedig a Kézirattárban.

Szakmai gyakorlatra két főt fogadtunk – egy-egy hét időtartamra. Bemutatóra került sor az Országgyűlési Könyvtár gyűjteményfejlesztő munkatársai részére az Aleph szerzeményezési moduljáról.

Az osztály munkájához szorosan kapcsolódik a projektként működő tudományos repozitórium kialakítása. A Könyvtár és az OTKA közös finanszírozásával elkezdett projekt célja, hogy az OTKA közpénzekből finanszírozott kutatási eredményeket közlő folyóirat cikkeket szabadon hozzáférhetővé kívánjuk tenni az Interneten. A repozitórium átjárhatóságának biztosítása érdekében csatlakozunk a hazai és európai hasonló kezdeményezésekhez.

Az országos közös katalógus, a MOKKA adatbázisának átalakítása miatt újra fel kellett tölteni a Könyvtár rekordjait; a bibliográfiai és besorolási rekordállományainkat a Könyvtári Intézet kérésére egy kutatási program, az UTCA projekt céljára is eljuttattuk.

Kapcsolódtunk az „e-book on demand” EOD Európai Uniós szolgáltatáshoz, amely jelenleg kísérleti stádiumban van. Szolgáltatási szerződést kötöttünk az Innsbruck-i Egyetemmel és csatlakoztunk a program fejlesztését megcélzó pályázathoz is.

VIII. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár 2008-ban tovább gyarapította állományát, folytatta a begyűjtött anyag feldolgozását és ellátta az MTA Titkárság és a Doktori Tanács irattári feladatait és a levéltári kutatószolgálatot.

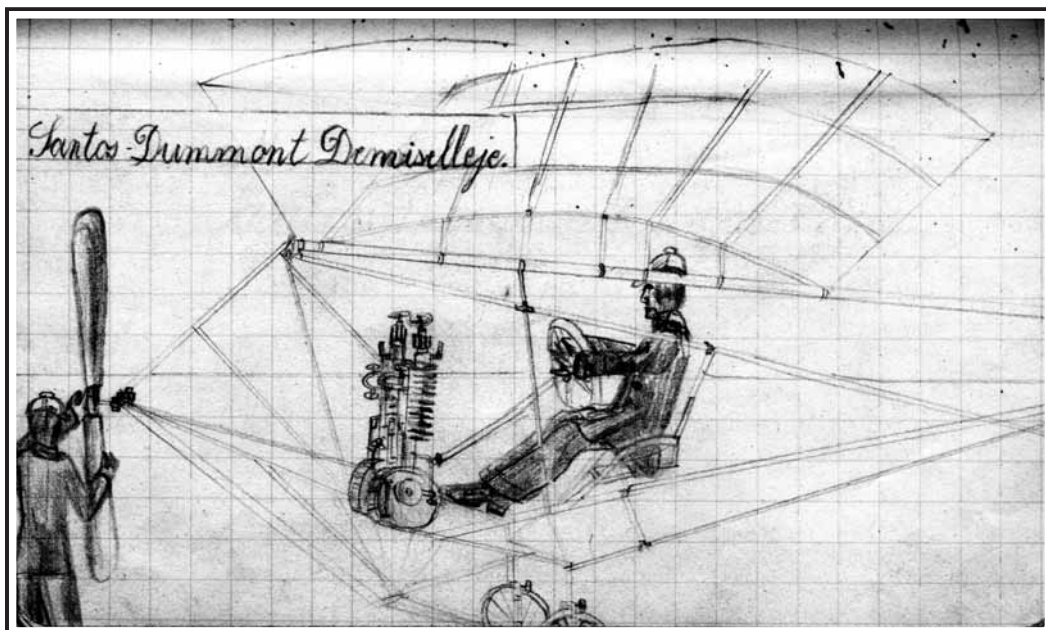
Az iratállomány növekedése 49,8 ifm volt. Az év végére az iratállomány mennyisége elérte a 3108,13 ifm-t. Az átvett jelentősebb irategyüttesek: OTKA Iroda 22,92 ifm, Doktori Tanács 8,52 ifm, Bolyai Ösztöndíj 5,52 ifm. Ezeknek az iratoknak a jegyzékeit számítógépes változatban (Excel táblázatban) is megkapta a levéltár, ami az anyagban való kutatást jelentősen könnyíti. A hang- és fotógyűjteményünk az elmúlt évben nem gyarapodott.

Az intézetek iratkezelésének folyamatos ellenőrzésére nincs lehetőségünk, de alkalmanként tanácsot adunk, ill. ellenőrünk, és többször adunk ki selejtezési engedélyt (OTKA Iroda). Az MTA Titkárságán több helyen (Humánpolitikai Osztály, Gazdasági Hivatal, tudományos osztályok) adtunk előzetes rendezésre tanácsot és segítettünk a rendezésben.

Az iratrendezés az elmúlt években kialakult gyakorlat szerint folyt, elsősorban az újonnan beérkezett és a kutatószolgálat számára elővett anyagokban végeztünk közép- és darabszintű rendezést. Így ebben az évben 1034 TMB személyi dossziét rendeztünk és ellenőriztük, és ha kellett javítottuk a kiemelt dossziék katalóguscéduláját. A levéltári anyagban való keresésre több segédletet készítettünk, elsősorban a régi gazdasági és személyzeti anyagokban előforduló neveket vittük be egy Excel táblázatba, amely a munkaviszony-igazolás kérés gyorsabb teljesítését teszi lehetővé. A rendezésre kerülő vagy a kutatóknak elővett anyagokból rendszeresen kigyűjtjük az akadémikusokra és az intézetekre vonatkozó anyagokat, hogy megkönnyítsük a kutatószolgálati munkát.

2008-ban 17 kutató kért és kapott kutatási engedélyt. A kutatók 214 alkalommal 1443 raktári egységnyi anyagot kaptak kézhez és 854 másolatot készítettünk számukra, 11 esetben pedig írásban adtunk választ a kutatóknak. Az MTA Titkárságának 89 esetben adtunk felvilágosítást, vagy kerestünk elő iratot és készítettünk másolatot. Munkaviszony-igazoláshoz 7 esetben kerestünk anyagot.

2008-ban is járt a Levéltárban a szakfelügyelő, az idei ellenőrzés témái a következők voltak: az E - Archivum nyilvántartási adatokkal való feltöltöttsége, az 1998-2006. közötti iratátvételi gyakorlat értékelése, a levéltár illetékességi körének meghatározása. Az év folyamán elkészült a levéltár katasztrófavédelmi terve is.

Gábor Dénes gyerekkori vázlata

IX. TUDOMÁNYOS ÉS SZAKÉRTŐI MUNKA

Az MTA Könyvtárának kiadásában három mű jelent meg ebben az évben:

1. „Miniatures, Figures and Illuminations from the Turkish Manuscripts preserved in the Library of the Hungarian Academy of Sciences” c. igényes, többszín-nyomású kiadványa (szerkesztők: Hazai György, Barbara Kellner-Heinkele és Ismail Parlatir). Bp. MTAK. 2008.
2. Magyar László útinaplói és levelei Afrika belsejéből. Szerk. Sebestyén Éva. Bp. Balassi – MTA Könyvtára, 2008.
3. Orosz G: *A Catalogue of the Tibetan Manuscripts and Block Prints in the Library of the Hungarian Academy of Sciences, vols. I.* (=Oriental Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences, 3). Budapest: Library of the Hungarian Academy of Sciences, 2008. vol. 1. 752 p.

Munkatársak tagsága, testületi tevékenysége

Andrási Jánosné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Babus Antal PhD

Az MTA köztestülete

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Ady kritikai kiadás kiadói bizottság

Németh László Társaság választmánya

Bánhegyi Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Modern Filológiai Társaság

Fulbright Alumni

Tudományos és Műszaki Tájékoztatás c. folyóirat tanácsadói testülete

Magyar Elektronikus Könyvtárért (MEK) Közhasznú Egyesület felügyelő-bizottsága

Central European Journal of Social Sciences and Humanities c. folyóirat magyarországi szerkesztője

Bedecs László PhD

Fiatal Írók József Attila Köre (JAK)

Szépírók Társasága

dr. Büky Béláné

Magyar Periodika Kör

dr. Cserbák András

Magyar Néprajzi Társaság

Dévényi Kinga kandidátus

MTA köztestület

MTA Orientalisztikai Bizottság, 2008-tól alelnök

Kőrösi Csoma Társaság választmányi tag

UEAI (Union Européenne des Arabisants et Islamisants)

TIMA (The Islamic Manuscript Association) – a katalogizálási bizottság tagja

The Arabist. Budapest Studies in Arabic c. folyóirat társszerkesztője

Journal of Arabic and Islamic Studies c. folyóirat szerkesztőbizottság tagja

Fábián Szabolcs

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület, Restaurátor Szakosztály

Fejős Edina

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Magyar Olvasástársaság

dr. Hay Diana

Magyar Levéltárosok Egyesülete

Jaksa Józsefné

MTA Könyvtára szakszervezeti bizottsága (titkár)

Kávássy Judit

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Magyar-Egyiptomi Baráti Társaság

Kelecsényi Ágnes PhD

Kőrösi Csoma Társaság

Magyar-Indiai Baráti Társaság

Kiss Ildikó

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Kohl Gyula

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület, Restaurátor Szakosztály

Kosztadinov Anikó

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Luvsandash Erdenesuvd PhD

Kőrösi Csoma Társaság

Magyar-Mongol Baráti Társaság

International Association for Mongol Studies

dr. Mázi Béla

Andódi Czuczor Gergely Társaság (Szlovákia)

Náray-Szabó Gábor

MTA rendes tagja

MTA Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság

MTA Könyvtári Bizottság

MTA Kémiai Tudományok Osztálya Fizikai-Kémiai Bizottság

MTA Kémiai Tudományok Osztálya Doktori Bizottság

Académie Européenne des Sciences, des Arts et des Lettres (Párizs)

EuCheMS (Európai Kémiai és Molekuláris Tudományok Társasága), volt elnök

Current Computer-Aided Drug Design, szerkesztőbizottság

Szent István Akadémia

Magyar Mérnökakadémia

Magyar Kémikusok Egyesülete

MTAK képvisellete az Informatikai és Könyvtári Szövetségben

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács

Rozsondai Béla kandidátus

Az MTA köztestülete

MOKKA-R tagozatban az MTAK képviselője

MOKKA-R Katalógizáló Bizottság

Az MTA Anyag- és Molekulaszerkezeti Munkabizottság

***Rozsondai Marianne* kandidátus**

Az MTA köztestülete

Ókortudományi Társaság

Internationale Gutenberg-Gesellschaft (Mainz)

Magyar Könyvszemle c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság

NKÖM Állományvédelmi kuratórium

Sallai Ágnes

Magyar Biológiai Társaság, Állattani, Ökológiai Szakosztály

***Tatár Sándor* PhD**

Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület

Magyar Műfordítók Egyesülete

Szépírók Társasága

Téglási Ágnes

MTA Könyvtári Bizottság

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

EISZ Bizottság

Publica

Fullbright Alumni

British Council Ösztöndíjasok Egyesülete

MTAK képvisellete: LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche)

Véber János

Doktoranduszok Országos Szövetsége

Külföldi utak

Bedecs László

Marosvásárhely, Új média és kultúra konferencia, előadó, 2008. márc. 1-2.

Szófia, Bolgár Tudományos Akadémia Könyvtára, tapasztalatcsere 2008. nov. 23- dec. 1.

Dancs Szabolcs

Kolozsvár, kapcsolatfelvétel, új együttműködések kialakítása, 2008. május 19-23.

Kolozsvár, tapasztalatcsere, új cserekapcsolat kialakítása, 2008. nov. 25-28.

Dévényi Kinga

Hongkong, Stein kiállítás rendezés, megnyitó, tárlatvezetés 2008. március

Rabat TIMA albizottsági ülés, 2008. április 3-6.

Cambridge TIMA konferencia és bizottsági ülés, 2008. júl. 4-9.

Kelecsényi Ágnes

Hongkong Stein kiállítás rendezés, megnyitó, tárlatvezetés 2008. március

Rozsondai Marianne

München, a Bajor Nemzeti Könyvtárban őrzött, s az OSZK-val közösen kiadott corvinákat bemutató kötet sajtóbemutató, 2008. február 18-20.

Weimar, AEB-Tagung (Arbeitskreis für Erschließung, Erfassung und Erhaltung historischer Einbände) nemzetközi konferencia, 2008. szeptember 24-27.

Téglási Ágnes

Isztambul, LIBER éves közgyűlés és konferencia, 2008. július 1-4.

Berlin ENCES workshop, 2008. november 13-14.

Véber János

Köln, DAAD ösztöndíj 2008 január

Köln, Kölni Egyetem Summer School, 2008. aug. 4-8.

Kolozsvár, az Erdélyi Múzeum Egyesület és a Lucian Blaga Egyetemi Könyvtár „Erdély reneszánsza” konferencián előadás, 2008. okt. 9-10.

Kolozsvár, Babes Bolyai Egyetem „Between Worlds: Matthias Corvinus and his time” konferencián előadás 2008. okt. 27-28.

Bukarest, Friedrich Ebert Stiftung szeminárium 2008. nov. 10-14.

Publikációk, előadások

Szakkönyv, szakkönyvrészlet

Babus A.: *Tubákos szelence és Diamant motorkerékpár. (Takáts Gyula világáról)*

In: Az év esszéi 2008. Antológia. Budapest, Magyar Napló, 2008. pp. 317–324.

Babus A.: *Egy orosz harmadikutas. (Vázlat Igor Safarevicsről és az ökológiai gondolkodásról.)* In: *Eff-i brevi manu*. Budapest, Ökotáj Kiadó, 2008. pp. 105–112.

Cserbák András (szerk): *Az ETO 1990. évi közép- és 2006. évi (2000. évvel lezárt) teljes kiadásának összehasonlító jegyzéke* (Budapest : Könyvtári Intézet, 2008. – 503 p.)

Dévényi K.(sorozatszerk.): *Oriental Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences*, 3. Budapest, Library of the Hungarian Academy of Sciences, 2008.

Dévényi K. (szerk): *Proceedings of the Colloquium on Paradise and Hell in Islam, Keszthely 7-14 July 2002*. Ed. Kinga Dévényi, Alexander Fodor. (= *The Arabist*, 28-29). Budapest, Csoma de Kőrös Society, 2008. 204 p.

Horányi Károly (szerk.) Szabó Lőrinc: *Vallomások: Naplók, beszélgetések, levelek*. A szöveggondozást végezte, a jegyzeteket, az életrajzot és az utószót írta Horányi Károly és Kabdebó Lóránt. Budapest, Osiris Kiadó, 2008, 936 p.

Orosz G (szerző): *A Catalogue of the Tibetan Manuscripts and Block Prints in the Library of the Hungarian Academy of Sciences, vol. I.* (=Oriental Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences, 3). Budapest: Library of the Hungarian Academy of Sciences, 2008. vol. 1. 752 p.

Rozsondai M.: *Über die Einbände der in München aufbewahrten Corvinen*. In: *Ex Bibliotheca Corviniana. Die acht Münchener Handschriften aus dem Besitz von König Matthias Corvinus*. Hrsg. Von Claudia Fabian und Edina Zsupán. Budapest 2008. Bibliotheca Nationalis Hungariae, BSB, UIM. 152 p. + ill. /Bavarica et Hungarica 1. – Supplementum Corvinianum 1./ 143-152.

Rozsondai M.: *Bevezetés a könyvkötések történetéhez. – A könyvkötés művészetének és történetének három évszázadát átfogó kötéspéldányok*. [2 fejezet] In: *Új magyar Athenas. Válogatás az Alexandra antikvárium kincseiből*. Budapest, Alexandra Kiadó. 2008. pp. 72-80, és pp. 81-115.

Tanulmány

Babus A.: *Erdélyi írók a Szovjetunióban, szovjet írók Erdélyben*. Magyar Napló, 2008. július. p. 12–28. (Társszerző: Seres Attila) [Dokumentumközlés, fordítás, bevezető tanulmány, jegyzetek].

Bedecs L.: *A közhely színeváltozása. Parti Nagy Lajos prózájáról*. In: Németh Zoltán (szerk.) *Tükördara*. Budapest, Kijárat, 2008. pp. 175-184.

Bedecs L.: „*Bélyeg helyett kukac van*”. *Költészet a digitális korszakban*. Palócföld, 2008. 2. sz. pp. 33-39.

Bedecs L.: *Tükör által. Önkép-kísérletek Dsida Jenő Tükör előtt című ciklusában*. Korunk, 2008. 9 sz. pp. 99-102.

Bedecs L.: *Tandori 70*. Napút, 2008. 10. sz. pp. 33-38.

Bedecs L.: *Миналото винаги свършва с хепиенд*. Литературен вестник, Sofia, 2008. 30. sz. pp. 10-11.

Bedecs L.: *Húszasok, harmincasok. (A kortárs magyar líra új nemzedéke)* Prae, 2008. 3. sz. pp. 16-22.

Dévényi K.: „*A globalizáció kultúrája – a kultúra globalizációja az arab értelmiség nézeteinek tükrében*”. In: 60 éves a Közgazdaságtudományi Egyetem. A Jubileumi Tudományos Konferencia alkalmából készült tanulmányok. Társadalomtudományi Kar. Szerk. Balogh Péter *et al.* Budapest: Aula, 2008. pp. 83-97. Interneten is a Grotius-ban: www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=NEOUNX

Isztray S.: A múlandó dicsérete. A változás fogalmának átértékelése Nietzschénél. *Aspecto* 2008. 1, pp. 53-65.

Kardos J., Harmat V., Palló A., Barabás O., Szilágyi K., Gráf L., Náray-Szabó G., Goto Y., Závodszy P., Gál P.: Revisiting the mechanism of the autoactivation of the complement protease C1r in the C1 complex: Structure of the active catalytic region of C1r *Mol. Immunol.* 45: 2008. pp. 1752-1760.

Kánai K., Arányi P., Böcskei Z., Ferenczy G., Harmat V., Simon K., Bátori S., Náray-Szabó G., Hermez I.: *Prolyl Oligopeptidase Inhibition by N-Acyl-propyrrolidine-type Molecules* *J. Med. Chem.* 55: 2008. pp. 7514-7522.

Kelecsényi Á.: *A kelet bővületében: Stein Aurél 1862-1943*. <http://stein.mtak.hu>

Kelecsényi Á.: „*Aurel Stein and the Hungarian Academy of Sciences*”. In: Sir Aurel Stein: Proceedings of the British Museum Study Day 23 March 2002, ed. by Helen Wang, pp. 5-8. (= *The British Museum, Occasional Paper Number 142*) http://www.britishmuseum.org/research/research_publications/online_research_publications/sir_aurel_stein.aspx

Kelecsényi Á.: „*Sir Aurel Stein – Correspondence*” by Helen Wang and Ágnes Kelecsényi. In: Hand-book to the Collections of Sir Aurel Stein in the UK. Ed. Helen Wang, John Perkins, 2nd revised edition. British Museum 2008 (= *British Museum Research Publications 129*), pp. 60-77.

http://www.britishmuseum.org/research/research_publications/online_research_publications/handbook_stein_collection.aspx

Kiss A. L., Palló A., Náray-Szabó G., Harmat V., Polgár L.: Structural and kinetic contributions of the oxyanion binding site to the catalytic activity of acylaminoacyl peptidase. *J. Struct. Biol.* **162**: 2008. pp. 312-323.

Kovács Nándor Erik: „*A magyarországi török-kép a Háború-Krónika című lapban (1877-1879)*” *Keletkutatás* 2008. tavasz-ősz, pp. 73-96.

Náray-Szabó G.: *Aspects of Molecular Beauty* In: Nagy D., Bodnar O. (szerk.) *Symmetry: Art and Science: Special Issue, Journal of the International Society for the Interdisciplinary Study of Symmetry* 2008/1-4. Lviv: ISIS-Symmetry, 2008. pp. 75-78.

Náray-Szabó G.: *Education in the information society* In: Gajdóczki Zs (szerk.) *Sunway: Education for life*. Vác, 2008. pp. 99-105.

Orosz G.: „*Das Leben der Alexander Csoma de Körös*”. *Chökor-Tibethaus Journal*, pp. 32-37, Nr. 48 (2008, Dezember). [Übersetzung aus dem Englischen: Wolfgang Hirsch.]

Rozsondai M.: *A Münchenben őrzött corvina-kötésekről* *Magyar Könyvszemle*, 2008. 3. sz. pp. 246-255.

Tatár S.: *Egy letűnt, de hál' Istennek eltemet(het)etlen világ kaleidoszkópja* [Bevezetés a Perutz-fordításhoz] *Kalligram*. 17. 2008. 3. pp. 37-40.

Tatár S.: *Schnee-Fall als Zeitreise oder Standby-Zustand der Sensibilität* [Utószó] In: Paul Alfred Kleinert: *und wieder an Inseln gewiesen. Gedichte*. Leopold Brachmann Verlag, Wien / pernobilis edition im Engelsdorfer Verlag, Leipzig, 2008. pp. 74-78.

Téglási Á.: *Elektronikus Információ Szolgáltatás (EISZ) nemzeti program: A tudományos publikáció elérési lehetőségei*. In: Könyvtár és társadalom vonzásában Szerk. Czövek Z., et. al. Szombathely, Savaria University Press, 2008. pp. 97-106.

Téglási Á.: *Stratégia – innováció – szolgáltatás* Elektronikus Könyv és Nevelés 10. évf. 2008. 4. sz. http://www.tanszertar.hu/eken/2008_04/2008_04.htm

Tömöry P.: *A Vigyázó család könyvgyűjteményei* Magyar Könyvszemle 124. évf. 2008. 2.sz. pp. 192-196.

Szépirodalom

Isztray Botond: *Nem kézbesített levél* [Esszé] In: Madártávlat: könyvtárosok irodalmi antológiája / [szerk. Mezey László Miklós]; [kiad. a Magyar Könyvtárosok Egyesülete]. - Budapest; Gödöllő: MKE, 2008. pp. 25-28.

Tatár Sándor: *Model No. ...: Apocalypse; Shakespeare? Arcpír? El vélők!* [Versek] Tiszatáj. 62. 2008. 1. pp. 36-38.

Tatár Sándor: *Itt nyug[sic!]; „az éj nagy odva mélyén”* [Versek] Jelenkor. 51. 2008. 1. pp. 33-34.

Tatár Sándor: *„Jobb elmaradnia”* [Vers] Beszélő. III. folyam 13. 2008. 1. p. 3.

Tatár Sándor: *„Krieg und Frieden”; „Der Tod ist groß”* [Versek Paul Kárpáti német fordításában] Sinn und Form. 60. 2008. 1. pp. 95-96.

Tatár Sándor: *Murten, ősz (200...)* [Vers] In: Austausch – Erfahrungen und Einsichten. Mehr als 10 Jahre Zusammenarbeit zwischen der Pädagogischen Hochschule Nordwestschweiz und der Kodolányi János Hochschule. (ed. A. Majorosi és A. Wyrsh) Kodolányi János Főiskola / Pädagogische Hochschule Nordwestschweiz. Székesfehérvár, Aarau, 2007. pp. 112-114.

Tatár Sándor: *Micsoda is a mi helyett(?)* [Vers] Népszabadság. 66. 2008. 63/2. (márc. 14.) p. 10. (Hétvége);

Tatár Sándor: *Nach Kältefrei – ein Sommerabend; Ein: Nichts. Alles: Nichts; Invarietas delectat; Die Krähenschar in Richtung Stadt...; Peter...; Verband auf, gelöst* [Versek német fordításban *A végesség kesernyés v... / Endlichkeit mit bittrem Trost* c. kötetből; az utolsó vers első közlés] = www.kakanien.ac.at/beitr/verb_worte/STatar2/

Tatár Sándor: *Na, na! Sursum cor...* [Vers] Vigilia. 73. 2008. 4. p. 286.

Tatár Sándor: „*Jobb elmaradnia*” [Vers] Szépirodalmi Figyelő. [évf. nélk.] 2008. 1. p. 20.

Tatár Sándor: *Nyilván a Nirvána* [Vers] Holmi. 20. 2008. 5. pp. 644-646.

Tatár Sándor: *Az ember vég-ül* [Vers] In: Szép versek 2008. Magvető Kiadó, Budapest. pp. 210-211.

Tatár Sándor: „*A bűn kétségtelen.*”; *Tanár úr, én pótolnék...!* [Versek] Műút. 53. (Új folyam) 2008. 7. pp. 40-41.

Tatár Sándor: *Beszéljen! (És ne mellé!); Vers-stop* [Versek] Mozgó Világ. 34. 2008. 6. pp. 70-71.

Tatár Sándor: *An die Hinterweltler; Őszidill* [Versek] Alföld. 59. 2008. 8. pp. 6-7.

Tatár Sándor: *...arckép; One-way ticket* [Versek] Műhely. 30. 2008. 4. p. 16.

Tatár Sándor: *Így adakoznánk mi; Korčula; Kordalt, Petur, kordalt!...* [Versek] In: Madártávlat. Könyvtárosok irodalmi antológiája. Budapest–Gödöllő, 2008. pp. 86-89.

Tatár Sándor: *I víztükör* [Vers] Népszabadság. 66. 2008. 215/2. (szept. 13.) p. 10. (Hétvége);

Tatár Sándor: *A földalattszebb-song; Forma (egy)* [Versek] Parnasszus. 14. 2008. 3. pp. 113-114.

Tatár Sándor: *A földalattszebb-song; Forma (egy)* a litera irodalmi-kulturális portál Tandorirt? lap c. lapszám-ajánlójában, a www.litera.hu/object.f4704604-c271-403c-8daa-023c6feae9a6.ivy [2008. november 21.]

Tatár Sándor: *Több gondosságot, ha agrártámogatás kéne!; Mehr Umsicht beim Antragstellen auf höhere Agrarsubventionen!; Így adakoznánk mi; Das soll unsre Spende sein; Midőn cigányútra ment a legkisebb... mese...; Als er sich schon am winzigsten... Märchen verschluckte...; „Háború és béke”; „Krieg und Frieden”; Der Tod ist groß; „Der Tod ist groß”* [Versek Ron Winkler ill. Paul Kárpáti német fordításában] Poetenladen (német–nemzetközi irodalmi portál); www.poetenladen.de/sandor-tatar.htm;

Tatár Sándor: *...Lollim barna szemöldöke...* [Vers] Pannonhalmi Szemle. 16. 2008. 4. p. 65.

Tatár Sándor: *Ki tudja? Mindenesetre* [Vers] Parnasszus. 14. 2008. 4. p. 101.

Tatár Sándor: *Netnapló* [Naplójegyzetek] www.litera.hu, „netnapló” rovat: 2008. február 4–10.

Műfordítás, fordítás

Babus A.: *Igor Safarevics: Mi a hazafiság?* [Fordítás] Agria, 2008. nyár. II. évf. 2. sz. pp. 44–47.

Bánhegyi Zs.: *Hesse, Carla: A szellemi tulajdon Kr.e. 700-tól Kr.u. 2000-ig - egy fogalom a mérlegen.* (Tanulmány fordítása) Könyvtári Figyelő 54. évf. (2008) 1. sz. pp. 91-108. <http://epa.oszk.hu/00100/00143/00066/108.htm>

Tatár S.: *Paul Alfred Kleinert: manchmal – olykor.* (versek német eredetiben és magyar fordításban) [Válogatás, fordítás] Argumentum Kiadó, Budapest / Leopold Brachmann Verlag, Wien, 2008. 73 p.

Tatár S.: *Leo Perutz: A pálinkáskorsó* [Novellafordítás] Kalligram. 17. 2008. 3. pp. 41-46.

Tatár S.: *Christoph Peters: Kőrubi* [Novellafordítás] 2000. 20. 2008. 4. pp. 42-46.

Tatár S.: *Ron Winkler: Agancsarchívum* [Versfordítás] In: Az év műfordításai 2008. Magyar Napló Kiadó, Budapest. pp. 122-123.

Tatár S.: *Tzveta Sofronieva: Talányos; Koncert; Amikor Zeusz hátat fordított neki; A fehér bika visszatérése* [Versfordítás] Nagyvilág. 53. 2008. 7. pp. 640-643.

Tatár S.: *Ferdinand Schmatz: tokyo, visszhang éjjel,...; manu scriptum avagy a patkónyérés* [Versfordítás] Magyar Lettre Internationale. 70. 2008. ősz. p. 22. és p. 34.

Tatár S.: *Judith Hermann: Acqua alta* [Novellafordítás] Nagyvilág. 53. 2008. 10. pp. 995-1011.

Tatár S.: *Daniela Strigl: Osztrák irodalmi kitekintés* [Esszéfordítás] Magyar Lettre Internationale. 71. 2008. 09. tél. pp. 21-24.

Tóth G.: Braudel, Fernand. *A kapitalizmus dinamikája* [= *La dynamique du capitalisme*, 1985], ford. Ábrahám Zoltán és Tóth Gábor, Mérleg sorozat (Budapest: Európa, 2008). 132 p.

www.europakiado.hu/index.php?l=h&s=1&n=1380

Tóth G.: *Ulysses: International Overview* [fordítás angolról magyarra]

www.blue-tec.com/ulysses/international.php?lang=hu

Kiállítási katalógus

Babus A.: *Ady Endre széttépett Bibliájának háttáblája*. In: *Biblia Sacra*. A könyv, „mely örök életet ad”. [Kiállításkatalógus] Szerk. Gáborjáni Szabó Botond. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár. 2008. 261. p.

Babus A.: *Pilinszky János: Apokrif*. In: *Biblia Sacra*. A könyv, „mely örök életet ad”. [Kiállításkatalógus] Szerk. Gáborjáni Szabó Botond. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár. 2008. 266. p.

Dévényi K.: *„Megillat Ester (Eszter tekercs)”*. In: *Biblia Sacra Hungarica*. A könyv, „mely örök életet ad”. [Kiállításkatalógus] Szerk. Gáborjáni Szabó Botond. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár. 2008. pp. 224-225.

Körmendy K.: *3, 8, 9, 11, 12 tételek leírása*. In: *Csillag a holló árnyékában. Vitéz és a humanizmus kezdetei Magyarországon*. Szerk. Földesi Ferenc. Kiállítási katalógus. 2008. márc. 14-június 15. Budapest, OSzK

Körmendy K.: *I-20, I-21, I-22, I-24 tételek leírása*. In: Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon. Szerk. Mikó Árpád és Verő Mária, Kiállítási katalógus. 2008. márc. 28 - július 27. Budapest MNG

Rozsondai M.: *24, 27, 28, 49, 54 tételek leírása*. In: Mátyás király Magyarország a reneszánsz hajnalán. Szerk.: Bíbor Máté János. Kiállítás az ELTE Egyetemi Könyvtárban 2008. május 20. – június 21. Budapest, EK, 2008.

Rozsondai M.: *11.24, 14.2 tételek leírása*. In: Hunyadi Mátyás a király, Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458-1490. Kiállítási katalógus szerk. Farbaky Péter et al., Budapest, BTM, 2008.

Rozsondai M.: *III-10, IV-21 tételek leírása*. In: Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon. Szerk. Mikó Árpád és Verő Mária, Kiállítási katalógus. 2008. márc. 28 - július 27. Budapest MNG

Véber J.: *7, 9, 10, 77. tételek leírása*. In: Mátyás király Magyarország a reneszánsz hajnalán. Szerk.: Bíbor Máté János. Kiállítás az ELTE Egyetemi Könyvtárban 2008. május 20. – június 21. Budapest, EK, 2008.

Véber J.: *12.3, 12.9 tételek leírása*. In: Hunyadi Mátyás a király, Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458-1490. Kiállítási katalógus szerk. Farbaky Péter et al, Budapest, BTM, 2008.

Recenzió, kritika, ismertetés

Babus A.: *Tizenötmillió magyar irodalomtörténész. (Görömbei András Sors és alkalom című könyvéről)*. Tiszatáj, 2008. augusztus. pp. 103–105.

Bánhegyi Zs.: *Vállalati-üzleti információszerzés: a szoftveripar újdonságai*. Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 5. sz. pp. 238-243.

Bánhegyi Zs.: *Megjegyzések, észrevételek Balogh András dolgozatához*. Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2008. 6. sz. pp. 21-24.

<http://epa.oszk.hu/01300/01367/00190/pdf/02forum.pdf>

Bánhegyi Zs.: *Révbe ér-e az e-könyv?* [Sottong, S. The elusive e-book.] Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 10. sz. pp. 488-489.

Bánhegyi Zs.: *Az e-könyv hosszú menetelése*. [Caldwell, T. The long march of the e-book.] = *Tudományos és műszaki tájékoztatás*, 55. évf. (2008) 10. sz. pp. 490-491.

Bedecs L.: *Magam / magam* (k. Kabai Lóránt: *hiba nincs*) Kalligram, 2008. 1. pp. 98-101.

Bedecs L.: *Árnyéka csörömpöl* (Marno János: *Nárcisz készül*) Árgus, 2008. 1, pp. 270-274.

Bedecs L.: *Nincs már több móka* (GreCsó Krisztián: *Tánciskola*) Műút, 2008. 7, pp. 77-79.

Bedecs L.: *A kelleténél több szomorúság* (Aczél Géza: *((vissza)galopp)*) Jelenkor, 2008. 9, pp. 986-991.

Bedecs L.: *Miért Szép?* (Tandori Dezső: *Szép Ernő*) Műút, 2008. 10, pp. 66-69.

Bedecs L.: *Szívből, színből* (Varró Dániel: *Szívdesszert*) [recenzió] *Élet és Irodalom*, 2008.1. p. 23.

Bedecs L.: *Sok a jóból* (Parti Nagy Lajos: *A vak murmutér*) [recenzió] *Irodalmi Jelen*, 2008. 2, p. 11.

Bedecs L.: *Ilyen volt, ilyen lett* (Bettes István *Összegyűjtött versei*) [recenzió] *Új szó*, Pozsony, 2008 február 9, p. 17

Bedecs L.: *Az olvasható film* (Passolini: *Eretnek empirizmus*) [recenzió] *Új Könyvpiac*, 2008. 2, p. 23.

Bedecs L.: *Ex Libris*. [recenziók] *Élet és Irodalom*, 2008. 10, p. 21.

Bedecs L.: *Perem a világ* (Kovács András Ferenc: *Hajnali csillag peremén*) [recenzió] *Élet és irodalom* 2008. 19, p. 25.

Bedecs L.: *Második lecke* (GreCsó Krisztián: *Tánciskola*) [recenzió] *Új Könyvpiac*, 2008. 5, p. 14.

Bedecs L.: *Egy témára* (Kántor Péter: *Trója-variációk*) [recenzió] *Irodalmi Jelen*, 2008.7, p. 19.

Bedecs L.: *Galaktika-dörgés* (Juhász Ferenc: *Pacsirta...*) [recenzió] *Élet és Irodalom*, 2008/23, 27.

Bedecs L.: *Angolról magyarra* (Tandori Dezső: *Kilobbant sejtcsomók*) [recenzió] Új könyvpiac, 2008/9. 16.

Bedecs L.: *Bevezetés a szépirodalomba* (A Nemzeti TK alsós olvasókönyveiről) [recenzió] Élet és Irodalom, 2008/43, 29.

Bedecs L.: *Ott belül a szenvedés* (Beney Zsuzsa összegyűjtött versei) [recenzió] Új Könyvpiac, 2008/10, 15.

Bedecs L.: *Az emlékezés könyve* (Kertész Imre: *Európa nyomasztó öröksége*) [recenzió] Új Könyvpiac, 2008/12, 19.

Dancs Sz.: *1000 könnyűnehéz könyv*. Könyvtári Figyelő, 54. 2008. 1. pp. 115-117.

Dancs Sz.: *Orvostudományi digitális könyvtárak összehasonlító vizsgálata*. [ref. Ez mit jelent?] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(4). 2008. pp. 191-194.

Dancs Sz.: *OpenURL linkfeloldók összehasonlítása* [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(6). 2008. pp. 290-292.

Dancs Sz.: *Melyik a "csúcskereső"? [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(7). 2008. pp. 341-345.*

Dancs Sz.: *A digitális könyvtár alapvető modellje és kulcsfogalmai* [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(8). 2008. pp. 393-396.

Dancs Sz.: *Részvételi hálók: a könyvtár mint beszélgetés* [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(9). 2008. pp. 441-447.

Dancs Sz.: *A digitális könyvtár és a szerzői jog* [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(11-12). 2008. pp. 548-550.

Dancs Sz.: *A könyvtári példányok kölcsönzésével kapcsolatos díjszabások polgári jogi vonatkozásai* [ref.??] Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55(11-12). 2008. pp. 550-551.

Rozsondai M.: *Etzold, Ute Maria: Die Buchbinder und ihr Handwerk im Herzogtum Braunschweig von den Gildegründungen unter Herzog August bis zum Ersten Weltkrieg, 1651 bis 1914*. Braunschweig, 2007. 429 l., ill. ez mit jelent? /Quellen und Forschungen zur Braunschweigischen Landesgeschichte.

Hrsg. vom Braunschweigischen Geschichtsverein Bd. 43./ Magyar Könyvszemle 2008. 4, pp. 79-81.

Véber J.: *Négyszer a Reneszánszról* (Kiállítási katalógusok a Reneszánsz Év 2008 tiszteletére) Magyar Könyvszemle, 2008 (124), pp. 342-352.

Cikk, interjú, hír

Árpási Z.: *Rendszereken átívelő hatvanéves szervezet*, [Interjú Náray-Szabó Gáborral] a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségéről, Népszava, 2008. július 1, 10. p.

Alkotókról, művekről, műhelyekről. Babus Antal irodalomtörténésszel, az Akadémiai Könyvtár kéziratárásával legújabb esszéketéről beszélget a szerkesztő: Lázár Fruzsina. Katolikus Rádió, Műpartoló (2008. május 30.)

Orosz levéltárak – magyar szellemtörténet. Babus Antal kutatása. Kossuth Rádió MR1, Kultúrkör. 2008. április 4.

Bánhegyi Zs.: *Digitalizálták a British Library XIX. századi újsággűjteményét.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 5. sz. 246. p.

Bánhegyi Zs.: *A HistCite feltérképezi a doménon belüli hivatkozási kapcsolatokat.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 5. sz. 247. p.

Bánhegyi Zs.: *Nem sarc – ingyenreklám.* [Kötelempéldányról.] Népszabadság, 2008. május 5. 12. p. www.nol.hu/archivum/archiv-490753

Bánhegyi Zs.: *A wikialkalmazások virágzása.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 7. sz. 350. p.

Bánhegyi Zs.: *Open Library: világgkatalógus wikialapokon.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 7. sz. 351. p.

Bánhegyi Zs.: *NoveList Plus: irodalmi óriásbázis az EBSCO-tól.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 7. sz. 351. p.

Bánhegyi Zs.: *Kiosque - a "virtuális pergamen" szoftvere.* Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 7. sz. 351. p.

Bánhegyi Zs.: *The Economist online: 160 év tömény történelem*. Tudományos és műszaki tájékoztatás, 55. évf. (2008) 7. sz. 352. p.

Bedecs L.: *Töredékek a múltból* (Beszélgetés Csoóri Sándorral) Parnasszus, 2008. 1, pp. 8-29.

Bedecs L.: *Hell is No Fiction* (A Conversation with János Marno) Mantis, Stanford, 2008. 7. pp. 113-127.

Bedecs L.: *Lendületre hajlamos lélek* (Beszélgetés Tandori Dezsővel) Parnasszus, 2008. 3. pp. 7-21.

Csermely P.: *Náray-Szabó Gábor*, Sziluett, Hír TV, Budapest, 2008. február 2.

Faggyas S.: *A nyegle kamasz és a jó pásztor* [interjú Náray-Szabó Gáborral], Magyar Hírlap, 2008. december 24-26. 26. p.

Galambos I., Kelecsényi Á., Enami K., Sakamoto Sh., Okada Y.: *A dunhuangi kéziratok kutatása Japánban*. Papíripar 2008. 4. sz.

Kacsoh D.: *A szabadság felelősséggel jár: A Biblia éve kapcsán rendez előadás-sorozatot az idén 160 éves Szent István Társulat*. [interjú Náray-Szabó Gáborral] Magyar Hírlap online, 2008. május 28.

Kelecsényi Á.: *A Selyemút rejtett kincsei Stein Aurél és az Ezer Buddha barlang-templomok* Könyvtári Levelező/lap 2008. 1. sz. pp. 30-31.

Körmendy K.: „*Ország egyetem nélkül*” Könyvtári Levelező/Lap 2008. 5. sz. pp. 3-5.

Körmendy K.: *Az egykori Vigyázó-könyvtár kódexei* Könyvtári Levelező/Lap 2008. 5. sz. pp. 5-8.

Mázi B.: *Az Akadémia második alapítója. A Vigyázó-vagyon és a Magyar Tudományos Akadémia*. Könyvtári Levelező/Lap 2008. 6. sz. pp. 3-7. [A Vigyázó-émlékkülésen elhangzott előadás rövidített, jegyzetek nélküli változata.]

Murányi L.: *Rózsa György emlékülés az MTA Könyvtárában*. Könyvtári Levelező/lap, 2008. 12. pp. 15-17.

Pécsi K.: *Gondolatok egy könyvtárban: Náray Szabó Gábor professzorral, a könyvtár igazgatójával Pécsi Krisztina beszélgetett*, Magyar Katolikus Rádió, 2008. július 26.

Egyéb

Tatár S.: *Nehogy már...! (Kacska.)* [e-mail felkérésre, a 8. Miskolci Nemzetközi Operafesztivál alkalmából kiadott e-mail-antológiába] In: Mégse légyott. A nyolcadik utas: a nethalál. Miskolc, 2008. [oldalszámozás nélkül]

Véber J.: *Egy esztendő Goethe-vel, Digitális kalendárium a budapesti Goethe Intézet 20. születésnapjára*, a Goethe Institut Budapest és az MTAK közös internetes kiállítása www.goethe.de/ins/hu/bud/pro/kalender/index_hu.html (Augusztus hónap szövege, korrektúra, kéziratok előkészítése.)

Előadás, poszter

Babus A.: *Árral szemben*: előadás és könyvbemutató. Eger, Kálvin Ház. 2008. február 21.

Babus Antal: „*Árral szemben*”. Babus Antal irodalomtörténésszel, az Akadémiai Könyvtár kéziratárásával legújabb kötetéről beszélget Pécsi Györgyi, József Attila-díjas kritikus. XV. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. 2008. április 25.

Babus A.: Tamás Menyhért: *Utazás Bekóciába*, Bakonyi István: (H)arcok és művek, Ekler Andrea: *A közöny az ördög karosszéke* című könyveinek bemutatója. Magyar Írószövetség, 2008. május 28.

Babus A.: Hivatalosan felkért hozzászóló a 36. Tokaji Írotábor Irodalmi értékrendek, pályakezdés, érvényesülés kérdéskörében szervezett tanácskozásán. 2008. augusztus 14.

Babus Antal: Fecske Csaba: *Visszalopott idő*, Fekete J. József: *Perifériáról betekintő*, Petrik Béla: *A teljes kép felé* című könyveinek bemutatója. Magyar Írószövetség, 2008. december 16.

Bánhegyi Zs.: *Rózsa György tudományos örökségéről*. Előadás az Emlékezés Rózsa György tiszteletére c. ülésen. MTA Könyvtára, 2009. november 19.

Isztray B.: *Mozdulatlan vándorlás*. Szerzői est az Írószövetség Klubjában, beszélgetőtársak: Darabos Pál és Tábori László. 2008. febr. 11.

Isztray B.: „De jót utazunk!” beszélgetés a szerző „Éjszakai munkák” c. kötetéről
Beszélgetőtárs: Miklóssy Endre. XV. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál,
2008. ápr. 26.

Iván G., Szabadka Z., Grolmusz V., Náray-Szabó G.: *Four spatial points that define enzyme families*, 4th Central European Conference: Chemistry towards Biology, Dobogókő, 2008. szeptember 8-11. poszter

Kelecsényi Á.: *A Stein-hagyaték értékei a földrajztudomány nézőpontjából*.

[Előadás, III. Balázs Dénes Tudománytörténeti Konferencia, Magyar Földrajzi Múzeum, Érd] 2008. szeptember 9.

Kovács Nándor Erik: *A magyarországi oszmán hódítás és politikai alávetés gyakorlata a sarí`a tükrében (16. század)*. [Előadás, Orientalista Nap, 2008. április 4.]

Kovács Nándor Erik: Küzdők öröksége. Íbrâhîm Müteferrika, Szilágyi Dániel és Vámbéry Ármin emlékezete az MTA Könyvtára Keleti Gyűjteményében. [Előadás, VI. Nemzetközi Vámbéry Konferencia, Dunaszerdahely, 2008. október 3.]

Luvsandash E.: „A mongol szleng és az internet” [Előadás, X. Dunaújvárosi Nemzetközi Alkalmazott Nyelvészeti és Kommunikációs Konferencia, 2008. április 25.]

Mázi B.: A Vigyázó-hagyaték sorsa az Akadémián 1928-1948. Előadás a Vigyázó-emlékülésen. Budapest, 2008. április 17.

Mázi B.: A Magyar Tudományos Akadémiára hagyott Vigyázó-vagyon. Előadás a rákoskeresztúri Erdős Renée-Házban. 2008. november 27.

Mázi B.: Az MTA 1825 és 1858 között: alapítás, szervezet, történelem. Előadás az MTA Könyvtára Magyar László-emlékülésén, 2008. december 12.

Murányi Lajos: Egy köznemesi család könyvtára Fejér megyében (1840) - Madarász Gedeon és József könyveiről. Előadás az MKE 40. vándorgyűlésén, Szombathely 2008. július 25.

Náray-Szabó G. Iván G., Szabadka Z., Grolmusz V.: *Four spatial points that define enzyme families*, Molecular Informatics and Bioinformatics Symposium, Institute for Advanced Study, Collegium Budapest, 2008. március 28.

Náray-Szabó G.: *A nyugati civilizáció jövője*, Polgárok Háza, 2008. április 14.

Náray-Szabó G.: *Biblia és tudomány: a Teremtés Könyve és az evolúció*, Szent István Társulat, 2008. május 26.

Náray-Szabó G.: *Önvizsgálat*, Tetőtéri esték, Tihany, 2008. június 6.

Náray-Szabó G.: *Biblia és tudomány: a Teremtés Könyve és az evolúció*, Szent Ignác Szakkollégium, Kossuth Klub, 2008. október 10.

Náray-Szabó G.: *Merre tart a haladás?* Kodolányi János Főiskola, Posztmodern Műhely, Magyar Kultúra Háza, 2008. október 29.

Náray-Szabó G.: *Nemzeti létformánk: a kultúra*, Civil Akadémia, Polgárok Háza, 2008. november 13.

Náray-Szabó G.: *Az MTA könyvtára a XXI. században*, Műszaki és természettudományi könyvtárak a kutatás szolgálatában, BME-OMIKK szakmai nap, 2008. november 9.

Náray-Szabó G.: *Természettudományos gondolkodás: áldás vagy átok?* A természettudományos gondolkodás megalapozása és megszerettetése, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác, 2008. november 20.

Náray-Szabó G.: *Fenntarthatatlan fejlődés*, Remete Kulturális és Sport Egyesület, Máriaremete, 2008. december 7.

Rozsondai M.: *Az egykori Vigyázó-könyvtár ősnymtatványai*. Előadás a Vigyázó-emlékülésen. Budapest, 2008. április 17.

Rozsondai M.: *A B42-, B36 és a B48-ról, három nyomtatott Bibliáról* (1455, 1459, 1462). Előadás az Egyházi Könyvtárosok Egyesülete ünnepi ülésén. Budapest, OSZK 2008. dec. 16.

Rozsondai M.: Az OSZK „*Mesterségek ünnepe*” c. kiállításán pannó számára összefoglaló a magyarországi könyvkötőcéhekről (2 gépelt old.), s a kiállított tárgyak közül két céhkönyv leírása.

Tatár Sándor vers (saját előadásban) a *Requiem* c. verseskötetből Kulissza. [irodalmi műsor az **m2**-n] 2008. január 20. 17:10

Tatár Sándor: „MűKeddvelő”. Beszélgetés Tarján Tamás irodalomtörténész-kritikussal a budapesti MU Színházban, 2008. március 11-én (tudósítás az eseményről www.litera.hu/object.dfc1ac3e-2840-47e9-a549-c88f1692329c.ivy)

Tatár Sándor: Felolvasás az *Újlipótvárosi Esték* (egyben a Szépírók Társasága által támogatott *A könyv utóélete*) sorozat keretében az Újlipótvárosi Klub-Galériában 2008. április 4-én. (Az estről a XIII. kerület televíziócsatornája, a TV13 felvételt készített.)

Tatár Sándor: „*Munkára fogni az abszurdot?*” Felolvasás és beszélgetés Lackfi János költő-író-műfordító-szerkesztővel az MTA Könyvtára „Agora” programjának keretében. *Budapesti Könyvfesztivál*, Könyvtáros Klub 2008. április 26.

Tatár Sándor: Részvétel a „Die zweite Rache der Sprache – Ernst Jandl übersetzen” (A nyelv második bosszúja – Ernst Jandlt fordítani) című, a **Wiener Lesefestwoche** keretében az Osztrák Fordítószövetség (Übersetzergemeinschaft [Österreich]) szervezte rendezvényen, *Bécsi Irodalmi Ház* (Literaturhaus Wien) 2008. november 20.

Téglási Á.: *Az EISZ megújulásáról és jelenlegi helyzetéről*. Előadás az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának ülésén. Budapest, 2008. december 3.

Téglási Á.: *Stratégia – innováció – könyvtár*. Előadás a „Szakmai innováció, az információszolgáltatás lehetséges útjai” c. konferencián az 50 éves Országos Pedagógiai Könyvtár ünnepén. Budapest, 2008. november 10.

Téglási Ágnes: *Ünnepi beszéd* a kápolnásnyéki Vörösmarty Mihály Községi Könyvtár avatásán. Kápolnásnyék, 2008. szeptember 27.

Véber J.: *Egy körmöcbányai humanista, Schaidler Pál*, előadás az Ókortudományi Társaság piliscsabai szekciójának 2008. április 18-i felolvasóülésén

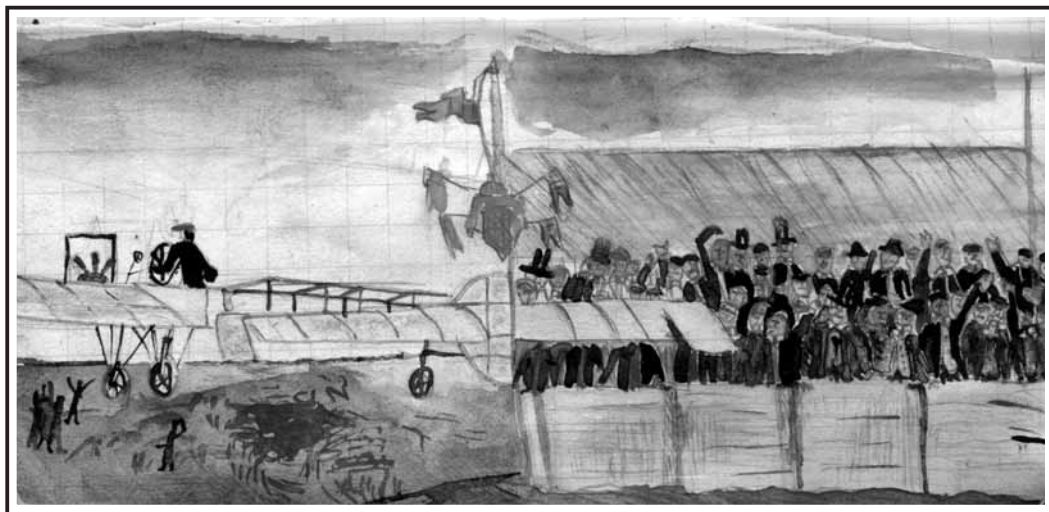
Véber J.: *Váradai Péter humanista kapcsolatai*. Előadás A Mohács előtti magyarországi humanizmus emlékei az ELTE Egyetemi Könyvtárban című tudományos ülésen, 2008. június 6.

Véber J.: *Das Zeitalter von Matthias König und den Jagellonen im Spiegel von Widmungsbriefe europäischer Humanisten*, (Mátyás és a Jagellók kora európai humanisták ajánlólevelei tükrében). Előadás Debreceni Egyetem Mátyás és öröksége című nemzetközi konferenciáján. Debrecen, 2008. szeptember 19.

Véber J.: *Egy főpapi mecénás a 15. század végén: Váradi Péter kultúra- és tudománypártolása*. Előadás az Erdély Reneszánsza című tudományos konferencián. Kolozsvár, 2008 október 9.

Véber J.: *Ein Humanist, Péter Váradi in der Kanzlei von Matthias König*, (Egy humanista, Váradi Péter Mátyás király kancelláriájában). Előadás a Between Worlds: Matthias Corvinus and his Time című, a Babes-Bolyai Egyetem által rendezett konferencián. Kolozsvár, 2008. október 24.

Gábor Dénes gyerekkori vázlata

X. AGORA

Az Akadémiai Könyvtár Agora programjának célja, hogy életre keltse az értékes és gazdag gyűjteményt és minél szélesebb körben megismertesse azt a nyilvánossággal. A rendezvények, programok sokrétűek, de az a közös mind-egyikben, hogy az Akadémiai Könyvtár nemzeti kulturális örökségét mutatja be úgy, hogy egyúttal erősíti az intézmény kulturális közösségi tér szerepét.

Kiállítások

Nemzetközi jelentőségű az a kiállítás, amelyet a Keleti Gyűjtemény rendezett 2008. tavaszán Hong Kongban *Fascinated by the Orient: Aurel Stein (1862-1943)* címmel.

A kínai magyar évad („Szabadság, szerelem”) alkalmából, egy hongkongi alapítvány támogatásával, 2008. március 17. és május 4. között a Keleti Gyűjtemény Hongkong legrangosabb múzeumában (University Museum and Art Gallery) rendezett nagyszabású kiállítást Stein Aurél életéről és munkásságáról. E kiállítás különös hangsúlyt helyezett Stein magyar szellemi háttérének, a korabeli Pestnek, az Akadémiának, az Akadémiai Könyvtárnak, illetve a magyar keletkutatásnak a bemutatására is. A több mint 180 fotót, térképet és kéziratot tartalmazó tárlat Stein Aurél eredeti ill kínaira fordított műveiből történt válogatással egészült ki a hongkongi egyetem ill. egy helyi magángyűjtemény révén. A kiállítást mintegy ötezren tekintették meg. Tekintettel a rendkívül jó visszhangra, a hongkongi szponzor vállalta, hogy az anyagot kint raktározza abban a reményben, hogy az elkövetkezendő években Kína más városaiban is bemutatásra kerülhet.

Ugyancsak tavasszal a Könyvtár Vasarely termében a 40 éves Néprajzi Kutatóintézet mutatkozott be. A tárlaton gyógyítók, sámánok és lámák nyomába eredhetünk, az Intézet hazai és egyetemes (afrikai, ázsiai) néprajzi kutatómunkájába nyerhetünk betekintést.

„**Kultúrák találkozása**” című kiállítást 2008. március 6-tól - március 27-ig láthatták az érdeklődők.

2008. március 20-án az MTA Képes termében „A Selyemút rejtett kincsei” c. kiállításához kapcsolódóan angol nyelvű előadásokra került sor a régészeti ásatások során feltárt anyag restaurálásáról, a hamisítványok kiszűréséről, és az írás elemzéséről. Előadók: Prof. Enami Kazuyuki, Sakamoto Shouji és Dr. Galambos Imre.

Vigyázó Ferenc emlékére 2008. ápr. 16 - máj. 20. között az MTA Művészeti Gyűjteményében a Kézirattár kiállítása volt látható. A Vigyázó családra vonatkozó dokumentumok, kották, kódexek, ösnyomtatványok és RMK-kötetek bemutatása, az anyag válogatása, előadások tartása a kiállításához kapcsolódó konferencián Körmeny Kinga, Mázi Béla és Rozsondai Marianne áldozatos munkájának eredménye.

A 2008. november 24-én az MTA-ban rendezett *Mongol kutatás Európában* konferenciához kapcsolódóan két tárlóban mutattunk be válogatást a Keleti Gyűjtemény mongol kézírataiból.

Mind a Keleti Gyűjtemény, mind a Kézirattár számos dokumentumot kölcsönzött az év során más intézmények kiállításaihoz, az Országos Széchényi Könyvtárnak, a Petőfi Irodalmi Múzeumnak, a Magyar Nemzeti Múzeumnak, a Budapesti Történelmi Múzeumnak, többek között.

Könyvbemutatók

2008. január 21-én a Keleti Gyűjtemény török kézíratainak katalógusát (İsmail Parlatur, György Hazai, Barbara Kellner-Heinkele: *Catalogue of the Turkish Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences*, Budapest: MTA, 2007) mutatta be Hazai György akadémikus az MTA I. osztályának ülésén.

Az április végén megrendezett Nemzetközi Könyvfesztivál Könyvtáros Klubjában négy munkatársunk mutatkozott be önálló kötetével:

„Árral szemben” **Dr. Babus Antal** irodalomtörténésszel, az Akadémiai Könyvtár kézirattárosával legújabb esszékötetéről beszélgetett Pécsi Györgyi, József Attila-díjas kritikus.

„Ország egyetem nélkül” Könyvhasználat, egyetemjárás és értelmiségi életpályák a középkori Magyarországon. **Dr. Körmendy Kingával**, az Akadémiai Könyvtár kéziratárásával beszélgetett a hazai művelődéstörténet több területét érintő kutatásairól Madas Edit irodalomtörténész, az MTA doktora.

„De jót utazunk!” **Isztray Botond** íróval, az Akadémiai Könyvtár könyvtárával beszélget Miklóssy Endre építész-eszmetörténész beszélgetett. Közreműködik: Mach András versmondó.

Munkára fogni az abszurdot? **Tatár Sándor** költővel, az Akadémiai Könyvtár munkatársával beszélgetett verseiről Lackfi János költő.

Gábor Dénes gyermekkori vázlatfüzetét ünnepélyes keretek között, adományozási okirat aláírásával egybekötött emlékülésen vehette át a könyvtár főigazgatója Mrs. Janet Kitchen adományozótól, Gábor Dénes egyik örökösétől. A Magyar Tudományos Akadémia Félköríves termében 2008. június 5-én délután 15 órai kezdettel az alábbi előadások hangzottak el: Németh József: A Szemere utcától a világhírig; Gordos Géza: Személyes emlékek Gábor Dénesről; Janet Kitchen: A vázlatfüzet bemutatása.

További programjaink kronológiai sorrendben:

2008. szeptember 24. 16.00-18.00 MTAK Vasarely-terem

Könyvbemutató és előadás

Szirmay Gábor okleveles mérnök, térképész mutatta be a ***Kogutowicz – levelek, térképek*** című könyvet.

Dr. Kisari Balla György, a könyv szerzője, Kogutowicz Manó életútjáról tartott vetítéssel egybekötött előadást.

A rendezvény ideje alatt két tárlóban nézhették meg a látogatók Kogutowicz munkásságáról, életútjáról készült képeket, valamint Kisari Balla György eddigi munkáit.

A 19. század legnagyobb magyar kartográfusa tiszteletére rendezett programra Kogutowicz Manó halálának századik évfordulója alkalmából került sor. A helyszínen 50%-os kedvezménnyel vásárolhatták meg a résztvevők a bemutatott könyvet.

Részvétel: 45 fő

2008. október 1. 16.30-18.00 MTAK Vasarely-terem

Könyvbemutató és előadás

Dr. Dobrovits Mihály tudományos kutató mutatta be Erdélyi István: *Régészek a világ tetején* című könyvét.

Prof. Erdélyi István régész-muzeológus „Stein Aurél nyomdokain” címmel tartott vetítéssel illusztrált előadást.

A Vasarely-teremben két tárlóban voltak elhelyezve Erdélyi István munkái, Stein Auréllal kapcsolatos emlékei, utazásai során készített fotói.

A helyszínen a résztvevők kiadói áron vásárolhatták meg a bemutatott könyvet.

Részvétel: 40 fő

2008. november 12. 14.00-16.00 MTA Kisterem

Az Akadémiai Könyvtár új digitális gyűjteményei kapcsán az alábbi előadások szerepeltek a meghívóban:

Kaufmann Dávid és gyűjteménye – előadó: **Raj Tamás** főrabbi,

Stein Aurél: „A Kelet bűvöletében” – előadó: **Prof. Wojtilla Gyula.**

A rendezvényen a meghirdetett előadókon kívül **dr. Bogyai Katalin**, az OKM nemzetközi szakállamtitkára beszélt a kínai magyar évad jelentőségéről, a Keleti Gyűjtemény Hongkongban megrendezett sikeres kiállításáról: *Fascinated by the Orient: Aurel Stein (1862-1943)*.

Részvétel: 100 fő

2008. november 18. 11.00-12.30 Goethe Intézet

Digitális Goethe-kalendárium

A Goethe Intézet és az Akadémiai Könyvtár közös sajtóbemutatója

Résztvevők:

Dr. Gabriele Gauler, a Goethe Intézet igazgatója

Prof. Náray-Szabó Gábor, az MTAK főigazgatója

Dr. Nagy Márta, a Goethe Intézet kulturális szakreferense

Részvétel: 30 fő

2008. november 19. 16.00-19.00 MTAK Vasarely-terem

Emlékezés és tárlóavatás dr. Rózsa György tiszteletére

Megemlékezést tartottak: **Prof. Vámos Tibor**, **dr. Tamás Pál** szociológus, **dr. Sebestyén György** egyetemi tanár és **Bánhegyi Zsolt**, az MTAK osztályvezetője

Az emlékülést követően **Prof. Náray-Szabó Gábor**, az MTAK főigazgatója felavatta Rózsa György tárlóját, amely az MTAK előterében került elhelyezésre.

Részvétel: 55 fő

2008. december 12. 10.00-16.00 MTA III. emeleti előadóterem

Magyar László emlékülés és könyvbemutató

Az MTA tudományos ülészakájához kapcsolódó rendezvény díszvendége **Vahekeni, João Miguel**, Angola magyarországi nagykövete volt, aki köszöntőt és nyitó előadást tartott. További előadók: **Santos, Maciel**, a Porto Egyetem professzora, **Mázi Béla**, az MTAK főkönyvtárosa, **Sebestyén Éva** néprajzkutató, **Fluck Dénes** mérnök, **Borsos Balázs**, az MTA Néprajzi Kutatóintézetének tudományos igazgatója, **Bába Imre** térképész-történész és **Szilasi Ildikó** antropológus voltak. **Rozsondai Marianne**, az MTAK Kézirattárának vezetője moderátori tisztet töltött be, **Sárkány Mihály**, az MTA Néprajzi Kutatóintézet Etnológiai Osztályának vezetője pedig zárszavában értékelte szakmailag a konferenciát.

Vojnits András Afrika-kutató két, Magyar Lászlóval foglalkozó könyvet mutatott be, amelyek szerkesztésében, illetve létrehozásában **Sebestyén Évának** volt nagy szerepe:

Magyar László útinaplói és levelei Afrika belsejéből (MTAK – Balassi K.)
Kaland és kutatás Afrikában – Magyar László életrajza (Eötvös K.)

A könyveket a helyszínen kedvezményesen meg lehetett vásárolni.

A rendezvény ebédszünetében az MTA Könyvtára Vasarely-termében és előterében az **Afrikai Magyar Egyesület** látta vendégül a résztvevőket.

Részvétel: 100 fő

2008. december 17. 15.00-16.30 MTAK Olvasóterem

Könyv-örökbefogadási ünnepség

Örökbefogadók:

Bogyai Katalin, az OKM nemzetközi szakállamtitkára (The first quarto of Romeo and Juliet);

Náray-Szabó Gábor, az MTAK főigazgatója (A fáraók földjének Nobel-díjasa);

Votisky Zsuzsa, a Typotex ügyvezető igazgatója (A tudomány határai).

A rendezvényen **Kónya István** lantművész reneszánsz zeneműveket játszott. A Pannonia Női Borlovagrend nagymestere, **Keményné Koncz Ildikó** a magyarországi borkultúráról tartott ismertetést, amelyet borkóstoló követett.

Részvétel: 40 fő

XI. KÖNYVTÁR ÉS REKLÁM

Könyvtárunkat látogatni kívánó csoportokat előzetes bejelentkezés és egyeztetés után fogadtuk, egyetlen érdeklődőt sem utasítottunk vissza.

Hozzávetőlegesen ötven hazai és külföldi vendéget láttunk vendégül rövidebb-hosszabb bemutatóra-eszmecserére; a külföldi vendégek nagy része szakmai tanulmányút keretében egy-egy hétre érkezett, programjukat az Informatikai Osztály vezetője állította össze és bonyolította. A legtöbben a külföldi társakadémiaikkal (román, bolgár) fennálló könyvtár-automatizálási programok révén érkeztek és az integrált könyvtári rendszer MTAK-n belüli megvalósítását, a helyi fejlesztéseket és alkalmazásokat tanulmányozták.

Dr. Körmendy Kinga Bibliotéka Emlékérem kitüntetést kapott a Kultúra Napján. Március 15-én Murányi Lajos, augusztus 20-án Cserbák András magas állami kitüntetésben részesült. Mindketten a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehették át. Ősszel Kosztadinov Anikó főtinkári dicséretben részesült.

Rólunk írták, rólunk szól

Munkatársakról

BABUS Antal

- 2008. április 4. Kossuth Rádió MR1, Kultúrkör/ Orosz levéltárak – magyar szellemtörténet. Babus Antal kutatása/.
- 2008. május 30. Katolikus Rádió, Műpártoló "/Alkotókról, művekről, műhelyekről/" Babus Antal irodalomtörténésszel, az Akadémiai Könyvtár kéziratárásával legújabb esszékötetéről beszélget a szerkesztő: Lázár Fruzsina.

GÁSPÁRNÉ MONOSTORI Judit

- Év végén a Magyar Televízió 2-es csatornáján futó tudományos magazin – Válaszd a tudást – műsorában Gáspárné Monostori Judit rövid ismertetést nyújtott az ETO történetéről, felépítéséről, használatáról, előnyeiről és a szakozás munkaterületén az ETO-t kiegészítő, azzal együtt alkalmazott tárgyszavazásról.

NÁRAY-SZABÓ Gábor

- Sárvári J.: *Az Akadémiai Könyvtár főigazgatója az Egyesület könyvtárában*, Erdészeti Lapok, 2008. május.
- Szabó Cs.: *Bibliáink - kiállítás a Helikon Kastélymúzeumban*, Keszthelyi Televízió, 2008. május 16.

ROZSONDAI Marianne

- 2008. ápr. 12. 16.35 -17.00 Katolikus Rádió "/Adja tovább a mikrofont/" c. sorozatban Mezei Károly szerkesztő interjúja.
- 2008. okt. 17. Magyar Televízió (m1) 22.45-kor "/Múlt-kor"/ *Száz éves a Szépművészeti Múzeum Antikgyűjteménye* (interjú - többekkel együtt szereplés)

TATÁR Sándor

- Márton László: *A gyászlepke védőszárnyai*. (Tatár Sándor: *Requiem*) Jelenkor. 51. 2008. 1. pp. 101-105.
- Kálmán C. György: *Gyász és mosoly*. (Tatár Sándor: *Requiem*) Beszélő. III. folyam 13. 2008. 1. pp. 114-117.
- Margócsy István: *Egy ki-be-járó művész*. (Tatár Sándor: *Bejáró művész*. Orpheusz Kiadó, Budapest 2007) *Élet és Irodalom*. 52. 2008. 5. (február 1.) p. 28.
- Bán Zoltán András: *Egyszemélyes maszkabál* (Tatár Sándor: *Bejáró művész*) Revizor. Az NKA kritikai portálja. <http://www.revizoronline.com>
- Henning Goldbæk (Kopenhagen): *Ist das 19. Jahrhundert tot?* [Könyvismertetés *A végesség kesernyés v... / Endlichkeit mit bittrem Trost* c. kötetéről] **lyrikwelt** (német irodalmi portál)
www.lyrikwelt.de/rezensionen/endlichkeit-r.htm
- Marek Jakubów (Lublin): *Endlichkeit mit bittrem Trost / A végesség kesernyés v...(Gedichte von Sándor Tatár)* [Könyvismertetés]
www.lyrikwelt.de/rezensionen/endlichkeit-r.htm
- Szegő János: *Két malomban* (Tatár Sándor: *Bejáró művész*) Magyar Narancs. 20. 2008. 17. (április 24.) pp. XV-XVI [Könyvmelléklet]

- Tarján Tamás: *A bús gyermek/szegény férfi toposzai*. (Tatár Sándor: *Requiem*; Tatár Sándor: *Bejáró művész*) Holmi. 20. 2008. 5. pp. 670-675.
- Antal Balázs: *Állogáló versek*. (Tatár Sándor: *Bejáró művész*) Műút. 53. (Új folyam) 2008. 7. pp. 85-86.
- Zsávolya Zoltán: *Tatár Sándor: Bejáró művész*. Szépirodalmi Figyelő. [?] 2008. 3. pp. 81-83.
- Csehy Zoltán: *A nagy kloáka körül*. (Tatár Sándor: *Requiem*) Alföld. 59. 2008. 12. 92-96.

Rendezvényekről

Fascinated by the Orient: Life and works of Marc Aurel Stein 2008.03.14-19.

- *Fókuszban a magyar kultúra - a Kínai Magyar Évad hongkongi rendezvényei*
www.kulturpont.hu/content.php?hle_id=17784

- *Fascinated by the Orient: Life and works of Marc Aurel Stein*
www.championtechnology.com/stein/message.htm

- *Hongkong - Részletes háttéranyag*
[www.okm.gov.hu/main.php?folderID=2090&articleID=230891&ctag=articlelist
&iid=1](http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=2090&articleID=230891&ctag=articlelist&iid=1)

- *Stein Aurél munkásságát bemutató kiállítás Kínában*
Magyar Rádió (MR1 Kossuth Rádió) 2008.03.13.
[www.mr1-kossuth.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=24197
&Itemid=99](http://www.mr1-kossuth.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=24197&Itemid=99)

A Selyemút rejtett kincsei nyomában – japán kutatók angol nyelvű előadásai
2008.03.20.

- Az MTA közleményei:
http://artportal.hu/aktualis/hirek/a_selyemut_rejtett_kincsei_nyomaban_a_magyar_tudomanyos_akademia_konyvtaranak_japan_kutatok_angol_nyelvu_eloadasa
<http://konferenciakalauz.hu/konferenciak/2012-a-selyemut-rejtett-kincsei-nyomaban-japan-kutatok-angol-nyelvu-eloadasai>

Debreceni Emese: A Selyemút rejtett titkai. Földrajzi Múzeumi Tanulmányok, 16. sz.

Az MTAK Keleti Gyűjteményéről

- *The Library of the Hungarian Academy of Sciences (LHAS)*

IDP News Issue No.31 p.9

http://idp.bl.uk/archives/news31/idpnews_31.a4d

- *Az IDP CREA workshop-ról*

IDP News Issue No. 31 p. 3

http://idp.bl.uk/archives/news31/idpnews_31.a4d

- *Az MTA Orientalisztikai Bizottság Buddhológiai Munkabizottságának jelentése a 2008-ban végzett munkáról*

www.mta.hu/fileadmin/I_osztaly/bizottbeszamolok/2008_Buddhologia_Mb.pdf

ez kapcsolódik a hongkongi kiállításhoz és az új Stein digitális gyűjtemény bemutatójához is.

Az Akadémiai Könyvtár digitális gyűjteményei:

Kaufman – Stein 2008.11.12.

- *Digitalizálták a magyar keletkutatók gyűjteményeit*

kultura.hu/main.php?folderID=1&ctag=articlelist&iid=1&articleID=276073

- *Az Akadémiai Könyvtár új digitális gyűjteményei*

www.okm.gov.hu/main.php?folderID=2087&articleID=232233&ctag=articlelist&iid=1

<http://konferenciakalauz.hu/konferenciak/3638-az-akademiai-konyvtar-uj-digitalis-gyujtemenyei>

- *Digitális gyűjtemények az MTA Könyvtárában*

http://www.mta.hu/index.php?id=634&no_cache=1&backPid=390&tt_news=9873&cHash=bfa08594b2

- *Illusztrált héber kéziratok, digitalizálva*

www.zsido.hu/aktiv/shownews.php?kategoria=aktualis&sorszam=792&oldal=hir&ek&nodate=

- *Digitalizálták a magyar keletkutatók gyűjteményeit*

<http://dev.mult-kor.hu/cikk.php?id=15681>

http://sulace.blogspot.com/2008_11_01_archive.html

A Digitális Goethe kalendárium bemutatója 2008.11.18.

- *Az internetre kerül az Akadémia Goethe-gyűjteménye.* Heti Világgazdaság, 2008. november 18.

- *Interneten a digitális Goethe-kalendárium*

<http://www.mult-kor.hu/cikk.php?id=22389>

kultura.hu/main.php?folderID=880&articleID=276010&ctag=articlelist&iid=1

http://www.iot.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=398:interne-ten-a-digitalis-goethe-kalendarium&catid=127:digitalis-tananyagok&Itemid=235

- 2008. november 27. Beszélgetés Véber Jánossal a Magyar Televízió /Kultúrház/ c. műsorában a Goethe-gyűjteményről (adásban: m1 2008. dec. 1. 22.45)

- 2008. november 28. Beszélgetés a Budapest TV kulturális műsorában Nagy Mártával és Véber Jánossal a Goethe-kalendáriumról (adásban: Budapest TV, 2008. november 28. 18:00)

- *Digitális Goethe-kalendárium*

http://www.fszek.hu/konyvtaraink/kozponti_konyvtar/olvasoi_terek/olvasoterme-k/irodalmi_es_nyelvi_olvasoterem/?article_hid=30223

XII. PÁLYÁZATOK ÉS TÁMOGATÁSOK

NKA (2112/0435) „*Tibetan Manuscripts and Blockprints in the Oriental Collection of the Library of the HAS*” – 2. részének megjelentetése. Témavezető: Dévényi Kinga. A pályázatot a kért teljes összegben megnyertük, ez 3.970.000 Ft. A megvalósításra 2008-2009-ben kerül sor.

A katalógus iv+891 oldalas második kötetének szerkesztése lezárult, jelenleg nyomdában van. E kötet megjelenésével teljessé válik a Keleti Gyűjteményben található tibeti kéziratok és blokknyomatok leírása. A katalógus készítője Orosz Gergely.

NKA (2111/1035) „A Keleti Gyűjtemény török kéziratainak, török ősnymtatványainak és muzeális értékű török könyveinek állományvédelmére” 2008-ban 1.500.000,- Ft-ot kaptunk, melyhez 643.000,- Ft önrész járul. A munkálatokra 2009 tavaszán kerül sor.

NKA (2129/0037) Az NKA Könyvtári Kollégiumától restaurálásra 2008-ban 800e Ft-ot nyertünk, ehhez 30% önrész, 343e Ft járul. A pályázatot a Kézirattár a Keleti Gyűjteménnyel közösen nyújtotta be 2008-ban, és az összeget megosztva használja fel 2009-ben. A Keleti Gyűjtemény a pályázat keretén belül 2 db héber kéziratot és 3 db török ősnymtatványt restauráltat, összesen 493e Ft értékben.

Az UNESCO Világemlékezet listája

Két pályázatot nyújtottunk be az UNESCO Világemlékezet (Memory of the world) listájára: a Kőrösi Csoma Archívumot, mely tartalmazza az ún. Alexander-könyveket, a Csoma által másolt ill. vásárolt tibeti kéziratokat, Csoma levelezését, Duka Tivadar valamint más kutatók Csomára vonatkozó gyűjteményét, valamint Bolyai János Appendix saját példányát (MTAK Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye: 545.091).

A könyvtárügy reneszánsza „Digitális képkönyvtár” pályázat

E pályázat célja az MTA Könyvtárában és hat kutatóintézetében, összesen hét intézményben felhalmozott értékes és sokrétű képanyag egységes rendszerbe foglalása, feldolgozása és széles körben az érdeklődők rendelkezésre bocsátása. Ennek megvalósításához, képfeldolgozásra és számítástechnikai infrastruktúra fejlesztésére közel 19 millió forint támogatást kapott az MTAK által összefogott konzorcium.

XIII. GAZDÁLKODÁS

Kiadások (e Ft)

Megnevezés	Intézet összesen
Személyi juttatások	260.005
Munkaadókat terhelő járulékok	81.455
Állománygyarapítás	158.318
Dologi kiadások	93.045
Vásárolt és kiszámlázott ÁFA	17.781
Továbbszámlázott kiadások	597
Átadott pénzeszközök	413
Alapítványi támogatás	200
Korengedményes nyugdíjazás	122
Intézményi beruházás	7.618
Felújítás	3.014
Kiadások összesen	622.568

A 2008. évi állománygyarapítás forrása (e Ft)

Megnevezés	2008. évi költségvetési támogatás	Pályázat	Többlet-bevétel, önrész befizetés	Pénzmaradvány	Átcsoportosítás	Összesen
Nemzetközi Kiadványcserre	34.805	0	512	0	10.000	45.317
Könyv	10.000	ODR 814	1.560	ODR 3.857	2.898	19.129
Folyóirat	27.257					27.257
MTA	13.251					13.251
Elsevier						
Kézirat	1.327		1.500			2.827
Adatbázisok	3.955			2.239		6.192
Konzorciumi tagok	8.485		35.860			44.345
Összesen ÁFA nélkül	99.080	814	39.432	6.096	12.898	158.318

A kiadási előirányzatok és teljesítések %-os megoszlása:

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2007. év	Teljesítés 2007. év	Eredeti előirányzat 2008. év	Teljesítés 2008. év
Személyi juttatások	54	44	57	42
Munkaadókat terhelő járulékok	17	14	18	13
Állománygyarapítás	7	19	6	25
Dologi kiadások	15	15	16	15
ÁFA kiadások	3	3	3	3
Beruházás-felújítás	4	5	0	2
Összesen	100	100	100	100

Bevételek (e Ft)

Megnevezés	Intézet összesen
Xerox	664
Számítógépes nyomtatás	13
Foto	2.178
CD szolgáltatás	2.116
Kiadvány és képeslap értékesítés	174
Folyóirat megváltás	179
Beiratkozási díj	3.092
Külföldi kölcsönzési díj	324
Közlési díj, egyéb bevétel	1.193
Továbbszámlázott szolgáltatások ellenértéke	575
Bérleti díj	7.017
Könyvtartozás, kártérítés, egyéb költségterítések	156
Egyéb bevétel (Kulturpont-rendezvényszerv., konzorc. kezelési ktg)	3.058
Intézményi működési bevétel összesen	20.739
Kiszámlázott áfa	3.890
Áfa visszatérülés	12.815
Áfa bevétel összesen	16.705

Megnevezés	Intézet összesen
Könyv örökbefogadás bevétele	83
MTA NEI utiktg. térítés	468
Pro Bibl.Alapítvány támogatása Domokos kézirat megvásárláshoz	1500
IDP-CREA bevétele	2.364
Átvett pénzeszközök összesen	4.415
Gépkocsi értékesítése	2.413
Költségvetési támogatás: eredeti előirányzat	422.100
Pótelőirányzat, a könyvtár támogatására	50.000
2007. évi 13. havi illetmény fizetéséhez	10.219
MTA intézetek lemondott folyóirat pótlása – EISZ önrész	28.141
Egyensúlyi tartalék felhasználása	14.000
Domokos Mátyás kéziratok hagyaték megvásárlásra	827
2008.évi illetményfejlesztés	13.192
2008.évi kereset kiegészítés támogatása	4.651
Fiatal kutatói álláshelyre támogatás	699
OKM .4.3-05-0035/2008 sz. támogatás Digitális képkönyvtár	18.867
OKM 14996/2008.sz.szerz. ODR támogatásra	5.690
OTKA PUB-I. 76786. repozitórium kialakításra/adatbázis szerk.	5.000
Költségvetési támogatás összesen	573.386
NKA 2111/0939 restaurálására	600
NKA 2111/0990 állományvédelem	1.000
NKA 2112/0507 Tibeti kézirat-katalógus megjelentetésére II.	3.970
MTA tám. Fábry ajándék hazaszállítása	70
Konzorciális online adatbázisokhoz befizetett önrész	35.860
APEH szja 1%	199
Támogatásértékű bevétel összesen	41.669

Megnevezés	Intézet összesen
Előző évi pénzmaradvány igénybevétele összesen	13.704
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	673.061
KIADÁSOK ÖSSZESEN	622.568
TÁRGYÉVI MARADVÁNY	50.171
Bevételi túlteljesítés	322
Maradvány összesen	50.493
Önrevíziós befizetés (20E Ft kerkieg. maradványa)	475
Felhasználható maradvány	50.018
A tárgyévi maradvány részletezése:	
MTA folyóiratok pótlása_EISZ önrészre	14.888
OKM-ODR 14996/2008 tám.	4.405
OTKA PUB-I. 78786	1.836
NKA 2112/0507 Tibeti kézirat-katalógus II.	3.970
IDP-CREA	338
Személyi juttatás és járulék maradványa (360+115+47+6)	53
OKM 4.3-05-0035/2008 digit. képkönyvtár	18.867
Szállítói kötelezettségek	5.661

